

Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening

**Årskrift
2024**

Indhold

- 2 Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening.
- 3 Arkivet i Korup og Ubberud
- 4 Bestyrelsen for Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening
- 4 Referat fra generalforsamlingen
- 5 Afleveringer og forespørgsler i Korup Lokalarkiv og Ubberud Lokalarkiv
- 6 Bestyrelsens beretning
- 8 Korup Stolefabrik
- 11 Sygekasse – historisk udvikling.
- 16 Korup Kirkes kirkevæрге
- 19 Brandværn og civilt beredskab.
- 24 Fra husmandssted til tæt lav bebyggelse.
- 26 Erindringer fra Vejrup
- 32 Ubberud Skole 300 år

Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening.

- Indmeldelse kan ske ved bestyrelsens medlemmer eller på arkiverne.
- Kontingent: 100 kr. årlig pr. husstand.
- Vedtægterne udleveres ved henvendelse til arkiverne.
- Antal medlemmer pr. 31. december 2023: 389 husstande.
- Årsskriftet: 44. årgang - Trykt i 450 eksemplarer.
- Redaktion: Henning Jespersen, Elly Trøjgaard, Lisbeth Jorgensen og Birthe Grøn.
- Redaktionen afsluttet ultimo januar 2023.
- Billeder uden angivelse af fotograf er foreningens optagelser.
- Årsskriftet uddeles til medlemmer og interesserede og fremlægges på bibliotekerne.
- Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forenings opgave er at understøtte arbejdet på de to lokalhistoriske arkiver i henholdsvis Korup og Ubberud.
- På arkiverne arbejdes der med: Interviews, video, samt at finde billeder og fotografier fra sognene. Fotografere og scanne billeder. Finde stof om sognene i aviser og blade. Indsamle og registrere arkivalier.

Generalforsamling afholdes 12.marts 2024

kl 19.00 i Korup Sognegård.

Dagsorden iht. vedtægterne.

Vi byder som sædvanlig på kaffe og kage.

Efter generalforsamlingen er der foredrag med titlen:

”Hofleverandør i østers og øregas”

v/Palle Jensen, tidligere præst

i Nr. Broby og Provst i Fåborg Provsti.

www.korup-ubberud-lokalhistorisk.dk
Facebook: Ubberud Lokalarkiv
Danske Bank konto nr. 1551 6357393
mobilepay 858606

Arkivet i Korup

Adresse: ”Huset” Præstevej 4, Korup,
5210 Odense NV
(den tidligere inspektørbolig ved Korup Skole)
Skilt ved indgangen viser vejen.

Åbningstid:

2. tirsdag i måneden
kl. 19.00 – 20.30
oktober – marts tillige torsdag kl. 10 -12

Arkivleder: Freddie Westergaard
Rørsangervej 16, Korup,
5210 Odense NV,
Tlf. 65 94 21 25 / 25 88 72 35

mail: koruplokalarkiv@kalnet.dk

Nedenfor: personer beskæftiget på
Korup Arkiv i arkivets åbningstider

Freddie
Westergaard

lisbeth
Jørgensen

Helge
Green

Anne
Andersen

Birthe
Simonsen

Birthe
Grøn

Arkivet i Ubberud

Adresse: Ubberud Skole, Ubberudvej 30,
Ubberud, 5491 Blommenslyst.

Arkivet ligger i den ældste del af skolen over for
kirken. Skilt ved indgangen.

Åbningstid:

1. og 3. tirsdag i måneden
kl. 18.30 – 20.00
oktober - marts tillige kl. 10 -12

Arkivleder: Henning Jespersen
Søbakkevej 7,
5210 Odense N V
Tlf. 22 37 69 91
mail: hj@slukefter.dk

mail: ubberud.lokalarkiv@gmail.com

Nedenfor: personer beskæftiget på
Ubberud Arkiv

Anne
Taulow

Elly
Trøjgaard

Ejvind
Bang

Harry
Nielsen

Bente
Jespersen

Margrethe
Nielsen

Ove
Kühn

Bodil
Madsen

**For begge arkiver gælder det, at de er lukket i skoleferier
Besøg uden for åbningstiden kan ske efter aftale med
arkivlederen eller et bestyrelsesmedlem.**

Bestyrelsen for Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening

Formand
Henning Jespersen
Søbakkevej 7,
5210 Odense NV
tlf. 22 37 69 91
hj@slukefter.dk

Næstformand
Lisbeth Jørgensen
Pederstrupvej 92,
5210 Odense NV
tlf. 22 14 38 87
birkhoej@privat.dk

Kasserer
Jens Breum
Hvidtjørnvej 10,
5200 Odense V
tlf. 30 26 63 14
kass.kulf@gmail.com

Sekretær
Elly Trøjgaard
Ejlstrupvej 185
5200 Odense V
tlf. 28 56 22 45
andersen-troejgaard
@kalnet.dk

Bodil Møller Madsen
Åbakkevej 41
5200 Odense V
tlf. 23 63 25 26
bodilmoellermadsen
@outlook.com

Birthe Grøn
Rensdyrløkken 85
5210 Odense NV
tlf. 24 60 74 92
blsg@outlook.dk

Anne Andersen
Rugårdsvej 381
5210 Odense NV
tlf. 27 43 82 26
aa@nypost.dk

Referat fra generalforsamlingen den 21. marts 2023

Den årlige generalforsamling i Korup Sognegård blev noget af et tilløbsstykke, idet ikke mindre end 93 personer havde valgt at møde op. Så der måtte hentes ekstra borde og stole.

Efter valg af Claus Møller som dirigent blev beretning, regnskab og budget godkendt uden bemærkninger.

På valg til bestyrelsen var Jens Breum, Lisbeth Jørgensen og John Andersen, som alle blev genvalgt.

Anne Thaulow ønskede efter 18 år i bestyrelsen ikke genvalg. I stedet blev Bodil Møller Madsen valgt. Som suppleanter valgtes Anne Andersen og Helle Bech Ness, og der var genvalg til revisorerne Jens Møller Sørensen og John Jespersen samt revisorsuppleant Johannes Weber.

Efter generalforsamlingen holdt professor Johannes Nørregaard Frandsen et spændende foredrag over emnet: Da landbolivet blev en by i provinsen.

Der var vin og blomster til Anne Thaulow som tak for hendes store arbejde i bestyrelsen gennem 18 år, heraf 12 år som formand.

Afleveringer og forespørgsler i Korup Lokalarkiv 2023

Boye Hansen
Tina Lindegaard Hansen
Viggo Nielsen
Charlotte Benn
Emil Larsen
Pernille Sejersen
Susanne H. Andersen
Anna Madsen
Martin Pedersen
Annette Linea
Poul Holm
Puk Dahlmann
Lis Larsen
Birgit Langkow
Bente Gjelten
Finn Bangshåb
John Andersen
Stadsarkivet
Marek Brzezinski
Tove Markussen
Henrik Brendholdt
Malene Kjærsgaard

Mordet på Langesø Skytten
Malerier af H. M. Hansen
Billede fra Rubæks gård
Ove Jensens gård
Rugårdsvej 544
Rugårdsvej 606
Ove Jensens gård
Rugårdsvej 615
Årsskrift 1995
Hole Bakke, Stentevangen
Frank Larsen
Plakater fra skoletiden
Gymnastikbillede
Agnes Jørgine Margrethe Hansen
Snublesten for Agnes Hansen
Pederstrupvej 9
Sportsbilleder
Billeder
Fotoalbum
Diplom fra husflidsudstilling
Fotoalbum fra Blå Fester
Billede af konfirmandhold

Afleveringer og forespørgsler i Ubberud Lokalarkiv 2023.

Lars Aggeboe
Linda Jørgensen
Jens Breum Christiansen
Ubberud kirke
Ingrid Jensen
Birte Overgaard
Niels Kristian Hansen
Susanne Kabell
Harry Nielsen
Grethe Nielsen
Anny M. Jensen
Sanderum lokalhistoriske arkiv
Susan og Steve
Pia Wiedemann
Gitte Bundgaard
Peter Platener
Jyske Arkæologiske Selskab
Ubberud Idrætsforening
Aase Ditlevsen
Mette Hauggaard
Ole Jensen

Skudsmålsbog, Chresten Nielsen, Risbrohus
Foto af Martin Jørgensen, Ejlstrup (B3339)
Beretning om grundforbedring
57 konfirmandbilleder
Dilettant- og sportsbillede
Spedsbjerg skole og fam. Gormsen, Gundersø
Projektmappe, Ubberudhallen 1984-85
Regnskaber Spedsbjerg Vandværk
Diasscanner
Fotos og slægtsforskning
Fotos og personlige papirer fra Tornmarksvej
2 indrammede billeder udført af H.P. Carlsen
Foto fra 70'erne af Middelfartvej 469
Forespørgsel på I 557
Supplerende oplysning om B 2083
Efterspurgt oplysninger om Ester Hoffman Barfoed
Efterspurgt billeder af teglovnene i Bøllemose
Fotoalbum
Ejendoms papirer, Ejlstrupvej 90
Ejendoms papirer Store Ernebjerget
Ingrid og Svend Christoffersen, Blommenslyst

Bestyrelsens beretning 2023

Vi har i årets løb afholdt 3 bestyrelsesmøder. Vi har vedtaget en forretningsorden for bestyrelse, regler for gaver til bestyrelse og medarbejdere, og indgået samarbejdsaftale med TV-Korup om droneoptagelser.

Vi har nedsat et redaktionsudvalg på 4 medlemmer som planlægger artikler til årsskriftet. Kalender og årsskrift har skiftet format til et mere moderne layout, vi håber i tager godt imod det.

Foreningen har 389 medlemmer, 11 mere end sidste år. Tilsammen råder de to arkiver over næsten 6.000 billeder, og vi lægger hvert år nye billeder op på Arkiv.dk.

Årets udflugt gik til Hørvævs- og Skodamuseet i Nårup, ca. 40 medlemmer havde en fin eftermiddagstur.

Desværre har John Andersen valgt at træde ud af bestyrelsen uden for tur. Til John vil vi gerne sige tak for det store arbejde, du har udført for foreningen gennem næsten 12 år. Heldigvis har 1. suppleant Anne Andersen sagt ja til at indtræde i bestyrelsen. Anne deltager også i arbejdet på Korup arkiv og bestyrer hjemmesiden sammen med Helge Green.

Freddie har meddelt han stopper som arkivleder på Korup Lokalarkiv. Også til Freddie skal der lyde en stor tak for det kæmpe aktiv, du har været som arkivleder i Korup siden 2005. Det er en kritisk situation for Korup arkiv, og vi leder med lys og lygte efter en afløser snarest.

Det er vores 2 lokalarkiver, der er vores ansigt ud af til, og de arbejder ihærdigt på at være synlige i lokalområdet.

Korup Lokalarkiv har:

- ekspederet 22 henvendelser i årets løb.
- skiftende udstillinger af gamle billeder i sognegården og KKIC.
- sammen med Korup Lokalråd arrangeret historisk vandring i Korup.

- Der var stor interesse, ca. 100 deltog i vandringen gennem Hole skov med John Andersen og Erik Holk som guide.
- holdt billedforedrag i Grævlingehuset om Ove Jensens gård, Slukefter Savværk og Korup Centret.
- Forbereder billedforedrag om de forretninger/erhverv, der har været langs Rugårdsvej i Korup.

Ubberud Lokalarkiv har:

- haft 21 henvendelser i 2023. Facebooksiden har 106 følgere.
- arrangeret sognetur på Ubberuddagen den 3. september.
- deltaget på julemessen i Ubberud med bl.a. konfirmations- og skolebilleder.
- afholdt historisk aften med billedforedrag i UKB om Ubberud, Ejlstrup, Højbjerg og Troelse. 105 interesserede var mødt op.
- haft udstilling i UKB i to omgange med billeder af gamle ejendomme fra billedforedraget.
- Ejvind Bang og Bodil Madsen er nye medarbejdere på arkivet, de arbejder p.t. på materiale om historiske steder i Ubberud sogn. Materialet er til Naturgruppen nedsat af Partnerskabet.

Til sidst en stor tak til alle jer som hjælper med omdeling af kalender og årsskrift, til medarbejderne på de to arkiver, til bestyrelsen, til revisorer og suppleanter, og til alle jer som støtter og bakker op om de to arkiver.

Arkivleder til Korup Lokalarkiv.

Vi søger en frivillig, som vil påtage sig rollen som arkivleder på Korup Lokalarkiv.

Er du historisk interesseret og har kendskab til edb på brugerniveau, eller kender du én i din omgangskreds, så tøv ikke med at henvende dig til formanden eller et bestyrelsesmedlem for at høre nærmere.

Det er arkivets fremtid, der står på spil.

Arsregnskab 2023 Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening

	Årsregnskab 2023	Budget 2023	Budget 2024
Indtægter			
Kontingent og frivillige bidrag	35.210	35.000	35.000
Tilskud fra Odense Kommune	13.000	13.000	13.000
	<u>48.210</u>	<u>48.000</u>	<u>48.000</u>
Udgifter			
Beklædning/"uniformer" lokalarkiver	2.065	0	0
Tryk af årsskrifter, kalendere, reklamer og udstilling	13.522	6.000	17.000
Kontorartikler	3.396	2.000	2.000
Repræsentation	1.770	1.000	2.000
Møder, kursus og generalforsamling	8.424	10.000	6.000
Diverse gebyrer	2.058	1.500	1.500
Porto, papir, film og bøger	6.120	6.000	7.000
Udflugt	5.988	10.000	10.000
Tilskud til Ubberud arkiv	10.000	10.000	6.500
Tilskud til Korup arkiv	21.500	21.500	6.500
	<u>74.842</u>	<u>68.000</u>	<u>58.500</u>
Årets resultat	<u>-26.632</u>	<u>-20.000</u>	<u>-10.500</u>
Egenkapital			
Likvide beholdninger pr. 1. januar 2023	63.867		
Årets resultat	-26.632		
Likvide beholdninger pr. 31. december 2023	<u>37.235</u>		

Lokalarkiverne i Korup og Ubberud har udarbejdet særskilte årsregnskaber, hvortil der henvises.

Egenkapital pr. 31. dec. 2023 ifølge disse årsregnskaber:

Korup, likvide beholdninger	12.461
Ubberud, likvide beholdninger	11.336

Ejlstrup, den 16. januar 2024

Formand, Henning Jespersen

Kasserer, Jens Breum Christiansen

Ubberud arkiv, Henning Jespersen

Korup arkiv, Freddie Westergaard

Ejlstrup, den 18. januar 2024

Revisor, Jens Møller Sørensen

Revisor John Jespersen

Korup Stolefabrik

Af Helge Green

Virksomheden blev stiftet af Snedker Tage Højgaard Simonsen, som i en alder af 36 år i 1948 overtog et eksisterende snedkerværksted på adressen Rønnevej 6 i Korup.

Værkstedet var af den tidligere ejer, Snedkermester Vilfred Christiansen, forsynet med diverse træ - bearbejdningsmaskiner, idet han i mange år havde fremstillet bl.a. ligkister som led i sit virke som bedemand.

Ejendommen frembød således de bedste vilkår for en fremsynet og dygtig snedker, der hurtigt kunne udvide og ombygge virksomheden og gradvist specialisere sig i fremstilling af møbler, herunder bl.a. stole.

Straks efter starten i 1948 begyndte han at

Snedkermester Tage Simonsen overtog hus og værksted, Rønnevej 6 i 1948 og efterhånden blev Korup Stolefabrik en stor virksomhed.

fremstille stole til en møbelforretning i København og han ansatte hurtigt en svend til at hjælpe sig, idet han indså, at den mest rationelle fremstillingsmåde var at indrette specielle fremstillingsfunktioner, som bedst udnyttede den pågældende medarbejders faglige kompetence.

Da han samtidig havde succes med udformning af populære og kvalitetsbetonede modeller voksede virksomheden hurtigt, og allerede ved Tage Højgaard Simonsens 50-års fødselsdag i 1962 var man vokset til at beskæftige ca. 30 snedkere. Den oprindelige målsætning havde været at blive en af de førende stolefabrikanter i Danmark og at satse udelukkende på dansk formgivning og kvalitet.

Imidlertid indså man hurtigt, at der også var store muligheder på eksportmarkedet, som kunne udnyttes af en virksomhed, som var specialist i fremstilling af stole i et begrænset antal modeller, f.eks. 3-4 klassiske kvalitetsmodeller, suppleret hvert år af en enkelt helt ny og moderne model i tidens stil. Herved kunne man nå ned på et prisniveau, som modsvarede de lokale (tyske) storfabrikkers priser.

På stolefabrikken diskuteres typer af træ. Fra v. fabrikant Tage Simonsen, sønnen Helge Simonsen og medarbejder Erik Hansen

Man opnåede efterhånden en eksportandel på mere end 90 % af hele virksomhedens produktion – fortrinsvis til Tyskland, men også til andre vestlige lande og Japan. I USA, hvor man også forsøgte at få indpas, planlagde man, på grund af den meget dyre transport, at eksportere møbeldele som så skulle samles hos import-grossisten, og man udviklede derfor en slags samle-maskine, som man så solgte til ham.

I slutningen af 1990'erne satsede man stort på at kunne præsentere et nyt og mere komplet program for almindelige dagligstue-elementer.

I 1967 ansatte Tage Simonsen sin søn Helge som sin efterfølger som chef for Korup Stolefabrik. Helge var født i 1945 og var også uddannet snedker. Man organiserede generationsskiftet ved at lade Korup Stolefabrik overgå i aktieselskabsform, hvor Tage Simonsen i starten overtog rollen som administrerende direktør og Helge blev teknisk chef for fabrikken. Senere optog man gradvist flere og flere af familiemedlemmerne i familieaktieselskabet, og man organiserede sig med Tage som bestyrelsesformand og Helge som administrerende direktør. I 1995 døde Tage og Helge blev tillige formand for aktieselskabets bestyrelse.

Helge Simonsen, teknisk chef og søn af stifteren Tage Simonsen.

I sandhedens interesse skal det siges, at såvel Tage som Helge på intet tidspunkt betjente sig af deres officielle titler. I stedet brugte de titlen snedker og snedkermester, som et udtryk for det de begge var dygtige til og var stolte af at være.

Firmaet udviklede sig fortsat på den oprindelige adresse på Rønnevej (fra 1970 omdøbt til Rønnebærvangen). På et tidspunkt var pladsen dog blevet for snæver og upraktisk, og man byggede en ny fabrik på Sandvadvej 3 i det nyudviklede industriareal ved Sandvadgyden på vejen mod Gammel Korup, hvor man allerede havde sikret sig et areal i starten af 1980'erne. Man startede med at bygge haller til lagre og

KS 21: Dette var den mest solgte stol. Den blev fremstillet i både teak og palisander.

ekspedition, senere opførtes de egentlige produktionslokaler, og man sluttede med at bygge administrationsbygningen. Herefter kunne man sælge de gamle lokaler på Rønnebærvangen og endelig i 1987 flytte firmaadressen til Sandvadvej 3.

Man vedtog samtidig at ændre firmaets navn til Korup Design A/S, og man gjorde en speciel indsats for at udvikle firmaets modelprogram i en mere moderne formgivning og at tilføje et større produktprogram, der udover grundproduktet: stole indeholdt flere gængse hverdagsmøbler. Man allierede sig med nogle ansete moderne møbelarkitekter, bl.a. Kai Kristiansen og Henning Kjærulf, som stod for formgivningen, og man lod nogle af sine egne dygtige snedkere stå for selve produktudviklingen.

Der blev fremstillet prototyper af hele møbelprogrammet, som blev fotograferet, og der blev udviklet eksportkataloger til brug for bl. a. internationale møbelmesser.

I en af de nybyggede haller opstod der hurtigt efter indflytningen en brand, som ødelagde næsten fuldstændigt det lager af nyudviklede møbler, man havde udviklet til et stort planlagt eksportprogram, der skulle indledes med deltagelse i en stor international møbelmesse i 1987 i Köln, Vesttyskland.

Midt i billedet den nybyggede Korup Stolefabrik, Sandvadvej 3

Man vedtog imidlertid, at denne chance ikke skulle forspildes, og med stor velvilje fra medarbejdernes side lykkedes det at fremstille så mange møbler, at man alligevel kunne deltage i messen. Allerede året efter var den nedbrændte hal genopbygget og indgik i produktionen. 1970'erne og 1980'erne blev de store udflytningsår, hvor folk flyttede fra land til by, og fra bykernen til de nye forstæder, der opstod. Samtidig var der i de fleste af årene relativ velstand, så behovet for indretning af de nye boliger med bl.a. møbler, var gennem hele perioden voksende.

I 1990'erne begyndte der imidlertid at opstå afsætningsproblemer. Publikums smag såvel i Danmark som især i Vesttyskland udviklede sig gradvist i retning mod billigere og masseproducerede møbler, som blev produceret i forskellige fjernøstlige lande, Indonesien og især Kina. Hertil bidrog også udviklingen af containerskibe og fjernruter, som billigjorde transporten væsentligt. I 1990, året efter murens fald og de tidligere østtyske delstater indlemmelse i Tyskland, stoppede de to væsentligste tyske importører af møbelimport fra Danmark. Via de nye hjælpeprogrammer for det tidligere Østtyskland fandt de nye leverandører og nye kunder.

Produktionen begyndte derfor at give følelige underskud og sammen med de øgede omkost-

ninger til den nyopførte fabrik på Sandvadvej bevirkede det, at man i år 2000 måtte gå konkurs, og familien Simonsen trak sig ud af firmaet.

For at sikre beskæftigelsen af de tilbageværende ca. 25 medarbejdere vedtog man fra konkursboets ledelse at overlade produktionen til en nystartet organisation, Codex gruppen, hvis hensigt det var at opkøbe en række mindre, danske møbel fabrikker og give dem en fælles salgsorganisation for eksport af danske designmøbler. Ejeren var vinduesfabrikant Knud Svarre, Oksbøl. Denne organisation overlevede dog kun et enkelt regnskabsår, idet den erklærede sig konkurs i 2001 med et meget stort underskud til følge.

Virksomheden: Korup Stolefabrik / Design Korup A/S lukkede derved endeligt i 2002. Den nåede at bestå i 54 år. De fleste af årene præget af vækst og fremgang, men i de sidste år desværre også af tidens nye markedsvilkår, som var til ugunst for en virksomhed, der altid havde søgt at holde fast i kvalitet og gedigent håndværk.

Finn Rasmussens 25-års jubilæum på Korup Stolefabrik d. 03-09-1991. Til højre fabrikant Helge Simonsen

Sygekasse – historisk udvikling.

Af Birthe Grøn og Bente Jespersen.

I Danmark ydede laugene fra middelalderen og til midten af 1800-tallet en slags sygesikring for folk i kritiske situationer. Et laug var fx håndværkere organiseret efter erhverv, og det spillede en vigtig rolle i datidens sygesikring. Da laugene blev ophævet i 1862, opstod en frivillig sygekassebevægelse, som også omfattede andre end håndværkerne og senere suppleret med sygekasser for byer og landsogne.

I 1892 blev den første sygekasselov vedtaget. Den indførte statstilskud til sygekasserne for mindrebemidlede, de såkaldte statsanerkendte sygekasser. For at opnå statsstøtte skulle sygekassen have mindst 50 medlemmer. Lokale udvalg foretog begrænsning for, hvem der kunne betragtes som mindrebemidlet, og dermed være berettiget til at blive optaget i sygekasse som nydende medlem. (A-medlem) Dog var det de forsikrede, som bar de fleste udgifter.

Ordningen blev i nogle tilfælde misbrugt af velstillede bønder, så i 1915 blev der ved lov indført en "sygekassegrænse", dvs. de indkomst- og formueforhold, der var en betingelse for nydende medlemskab. Personer over denne grænse kunne stå som ydende medlem, (B-medlem) og derved være berettiget som nydende medlemmer, hvis de senere kom under beløbsgrænsen.

En anden mulighed var, at de kunne indmelde sig i en statskontrolleret sygeforsikringsforening uden offentlig støtte ("fortsættelseskasse").

Gennem sygekassen fik medlemmerne ret til fri læge og sygehusbehandling i 60 uger i løbet af 3 år, dagpenge i 13 uger om året og fri kørsel. Ubberud sygekasse blev oprettet i 1867 og i Korup i 1873. De to sognes sygekasser blev dog sammenlagt i en årrække fra 1888 til 1927. Ved sammenlægningen i 1888 blev 29 medlemmer fra Korup sygekasse optaget i Ubberud, kassebeholdningen var da 156,35 kr.

Medlemsbevis Korup-Ubberud Sygekasse

I år 1900 vedtog Korup-Ubberud sygekasse at søge om statsanerkendelse af sygekassen af følgende grunde:

1. For at kunne skaffe de syge en større daglig indtægt i et længere tidsrum.
2. For at skaffe de syge lægehjælp og sygehusbehandling.
3. For at skaffe sygekassen en fast støtte.

Sygekassen blev anerkendt af staten den 1. maj 1900. Herefter fortsatte sygekassen indtil 1926, hvor Korup udskilte sig som en afløsende sygekasse eller rettere to selvstændige sygekasser, nu Korup sygekasse og Ubberud sygekasse.

Med Steinckes socialreform i 1933 blev sygekassensystemet integreret i den samlede sociale lovgivning. Ifølge loven blev det nu en forudsætning for at kunne få aldersrente og invalide-

A157/5

A

Korup-Ubberud sygekasse
pr. Blommenslyst
Tlf. 96 71 53 - Giro nr. 113 83

Kontortid:
Mandag 15,00-17,30, onsdag 9,30-12,00 og fredag kl. 16-18

MEDLEMSBEVIS
for

A-medlem nr. 1310
Petrine Frederiksen

A-medlem nr.

Bopæl Elmevej pr. Korup

optaget } d. / 19 Ventetid } til d. / 19
tilflyttet }
overført }

Frivillige dagpenge kr. kr.

Læge **A. Meilgård & E. Haugård**

Ørelæge

Øjenlæge

rente, at man var medlem af en statsanerkendt sygekasse, og det blev obligatorisk for alle, der var ældre end 21 år at søge medlemskab.

Korup sogns sygekasse.

I november 1927 afholdt Korup sin første generalforsamling på Slukefter Kro. Sygekassens navn blev nu til Korup sogns sygekasse. Formand blev Fredrik Larsen, Trøstrup, næstformand maler Carl Klüver, Slukefter. I 1932 enedes man om, at begravelseskassen skulle gøres obligatorisk, men kontingentet måtte ikke overstige 40 øre i kvartalet, og senere vedtog man, at det skulle være 35 øre i kvartalet for hver 100 kr. i forsikringssum. Formandens løn for at administrere begravelseskassen fastsættes til 10 øre pr. medlem.

Slukefter Kro ca. år 1900.

I 1933 foreslog bestyrelsen for Korup sygekasse at gøre det gratis at blive behandlet på Radiumstationen. Til at opkræve kontingent ansatte bestyrelsen forskellige opkrævere gennem årene. Blandt andet var Ernst Hansens løn i 1937 steget fra 125 kr. om året til 140 kr. Sygekassens bestyrelse valgte i 1937 at skænke 30 kr. til husmand Marius Jørgensen, Trøstrup Mark, i anledning af hans datters død.

I 1936 står skrevet: "Når behandling på én af socialministeriets godkendte anstalter, godkendt af kassens læge, erklæres det nødvendigt at betale (lov af 14. marts 1934) højst 3,70 kr. pr. dag pr. voksen og 1,50 kr. pr. dag for personer under 18 år.

I 1944 blev man enige om, at bestyrelsen fremover vil foretage uanmeldte kasseeftersyn I 1945 vedtog man at sende en SOL gave til de blinde.

I 1946 ansatte man fru Christense Hansen, Trøstrup Mark, som kontingentopkræver til en løn på 200 kr. årligt. I februar 1950 valgtes Karl Pedersen, Trøstrup Mark, til kasserer. Tidligere var formanden også kasserer, men grundet der nu var 500 medlemmer, blev dette hverv delt. Karl og hans hustru Martha Pedersen varetog sam-vittighedsfuldt dette hverv indtil 1967. I 1950 blev der taget en beslutning sammen med Ubberud sogns sygekasse om obligatorisk sygepleje.

I 1951 blev Aage Andersen, Slukefter, valgt til formand, hans løn var herefter 20 øre pr. medlem. I december 1951 noteres: "I henhold til tandlægeforeningens overenskomst med Centralforeningens sygekasse har Korup sygekasse bestemt at indføre lokalbedøvelse ved tandudtrækning".

I 1953 støttede bestyrelsen kassereren i, at han indmeldte sig i Fagforening for sygekassererne. Opkræver blev ikke længere brugt fra 1960, da de fleste medlemmer enten betalte direkte til Karl Pedersen eller på girokort.

I august 1961 bestod bestyrelsen af 7 medlemmer, de 2 medlemmer er valgt af sognerådet, de to var gårdejer Anders Lauritz Poulsen, Trøstrup Mark, og husmand Aksel Hansen, Koruplund. Senere samme år godkendte bestyrelsen den nye overenskomst mellem sygekasseseffektiverne og Centralforeningen.

Korup-Ubberud sygekasse

Den 6. september 1965 blev der afholdt et ekstraordinært bestyrelsesmøde med henblik på at lægge Ubberud- og Korup sygekasse sammen pr. 1. april 1966. Der blev nedsat et udvalg bestående af 3 medlemmer fra hver sygekasse, der skulle tilrettelægge sammenlægningen. Nogle dage før, den 28. marts, havde man holdt en afsluttende generalforsamling, hvor regnskabet blev oplæst. Det balancerede med 221.169,40 kr. med et overskud på 5189,22 kr.

Regnskabet blev overgivet den 7. januar 1967 af Karl Pedersen til Johannes Hansen.

Korup-Ubberud Sygekasse holdt stiftende generalforsamling 25. februar 1966. Første bestyrelse: fmd. Aage Andersen, Slukefter, næstfmd. Hans Møller, Præstevej, H. Moesgaard, Holevej, Albert Andersen, Ejstrup, Gotfred Jensen, Højbjerg, Knud Jeppesen, Vejrup, samt 3 medlemmer udpeget af sognerådet. Medlemstal: 2058 A-medlemmer og 284 B-medlemmer. Bestyrelsen var enige i, at Johannes Hansen fra Ubberud Sygekasse skulle fortsætte som kasserer og den hidtidige kasserer i Korup Sygekasse, Karl Petersen blev opsagt til fratræden 1. november 1966. Han fortsatte dog året ud med at passe kontoret i Korup indtil indflytning på sygekassens nye kontor på kommunekontoret i Ubberud.

Sølvbryllup den 9. september 1950 hos Martha og Karl Pedersen.

Hans Møller fik ført til protokol, at han havde ønsket stillingen opløst.

Korup-Ubberud sygekasse blev nedlagt den 1. april 1970 i forbindelse med kommunesammenlægningen med Odense kommune.

I 1971 vedtog folketingsloven ved lov 9. juni om offentlig sygesikring, at man med virkning fra 1973 afskaffede de private sygekasser, som blev erstattet med den Offentlige sygesikring. Fortsættelseskasserne kunne derimod godt fungere videre som private sygeforsikringer. Det er bl.a. på den baggrund, at Sygeforsikringen "danmark" blev oprettet.

Lidt om Karl Pedersen, Korup Sogns kasserer fra 1950 til 1967

Karl Pedersen og hans hustru Martha flyttede til Trøstrup Mark (Slukefter) i 1925. De havde landbrug og desuden arbejdede Karl på mejeriet på Rugårdsvej. I 1950 holdt parret sølvbryllup og næsten samtidig overtog Karl Pedersen hvervet som kasserer i Korup Sogns sygekasse. Karl var kasserer, men det var Martha som stod for regnskaberne. Aage Andersen var formand og lærer Møller Andreasen og købmand Jørgensen, Gl. Korup var revisorer. Karl havde været med til at stifte Radikale venstre, og han var også en overgang medlem af menighedsrådet på provst Wellejus' tid.

I begyndelsen kom medlemmerne og betalte kontingent ved spisebordet i stuen, men senere blev der bygget lidt om, og et lille kontor kom til. Pengesager udadtil foregik ved postbud Sigurd. Det var dog blevet lidt utrygt, da der var "tyveknegte" i området. Karl og Martha fik derfor et pengeskab i soveværelset, og de anskaffede sig en vaghund. Udlevering af forskellige hjælpemidler som krykker og bækkener stod sygekassens kasserer også for.

Karl og Martha havde i starten Marthas gamle forældre boende. Senere boede også sønnen Gunnar og svigerdatter Edel på ejendommen sammen med deres tre børn, Birgit, Inger og Poul.
– Hvor der er hjerterum, er der husrum, som man siger.

Martha og Karl Pedersens ejendom 1956, Rugårdsvej 644.

Korup-Ubberud sygeplejeforening.

Vi har ikke forhandlingsprotokoller fra foreningens start, så vi ved ikke, hvornår den er stiftet. Den ældste vedtægt vi har er fra 1932, og i den er der en henvisning til 1908, så foreningen har eksisteret før den tid.

Foreningens formål var at skaffe sine medlemmer adgang til kyndig og omhyggelig pleje i hjemmene. Til den egentlige sygepleje måtte almindeligvis kun anvendes sygeplejersker, der skulle følge lægens anvisninger. Ved normalt forløbne fødsler kunne anvendes plejersker (vagter), hvor lægen måtte billige det. Medlemsbidrag udgjorde 10 kr. for større gårde, 5 kr. for mindre håndværkere 3 kr., arbejdere 1 kr. Hvis kommunen tegnede et årligt bidrag, tilstås aldersstøttede og fattiglemmer samme ret til pleje som foreningens medlemmer.

Af de skiftende vedtægter kan man se, der har været et tæt samarbejde med sygekasserne. På en ekstraordinær generalforsamling den 28. marts 1967 blev foreningen nedlagt. Passiver og aktiver blev overdraget til kommunen.

Ubberud sogns sygekasse.

Som tidligere nævnt blev Korup-Ubberud sygekasse delt i to selvstændige sygekasser i 1927. Desværre har Ubberud Lokalarkiv ikke forhandlingsprotokollerne for Ubberud sogns sygekasse. Tilsyneladende er de afleveret til stadsarkivet ved kommunesammenlægningen i 1970. Til gengæld kan vi fortælle om to andre foreninger, som havde samme formål at hjælpe syge og mindrebemidlede.

Korup-Ubberud kommunes hjælpekasse.

Hvornår hjælpekassen er oprettet og nedlagt, kan vi ikke sige. Men vi har nogle beretninger fra 1915-19, som giver et indtryk af hjælpe-kassens virke. I sin beretning for 1917-18 skriver formanden, Chr. Thorup, Lille Højbjerg (Midt i Verden), "at der er holdt 12 møder, hvoraf 8 er holdt sammen med sognerådet og prisreguleringskommisionen angående dyrtidsforanstaltninger om dyrtidshjælp efter lovens § 1 til bedste for de for tiden vanskelig stillede beboere".

Af beretningen kan vi se, at ydelse er givet dels som penge - "til aldersunderstøttelse udgør Bedstehjælp 5 kr. pr måned til hver person" og dels som hjælp til varekøb. Varerne (ikke spiritus) blev udleveret af købmanden i Ubberud, Blommenslyst og Skallebølle samt Ubberud mejeri til personer på en opført liste, som blev revideret hver måned. I november har fx 21 familier modtaget mellem 0,50 til 3 kr. pr uge.

Af regnskabet fremgår det, at vanskeligt stillede beboere har fået varer for 2733,42 og i kontante penge har hjælpe-kassen udbetalt 162 kr. Til indkaldte værnepligtige er der udbetalt 94,50 og til aldersunderstøttelse 998 kr. På indtægts-siden er der kun to poster, tilskud fra kommunen 5050 kr. og 150 kr. fra legater. Omregnet til nutidskroner svarer det til ca. 200.000 kr. så det var et betydeligt beløb hjælpe-kassen administrerede. Af en legatoversigt fremgår det, at hjælpe-kassen bestyrer 3 legater og sognerådet 13 legater. Til et par legater er der knyttet vilkår, fx et håndværkerlegat, stiftet af Hans Mortensen den 18. november 1870 og Roulunds legat på 400 kr. til syskoleartikler.

Ubberud sogns Hundredemandsforening.

Foreningen er stiftet den 15. december 1925 med det formål at yde støtte ved dødsfald og sygdom. Bestyrelsen er på 7 medlemmer, første formand var gartner Niels Nielsen. Af vedtægterne fremgår det, at foreningen altid skal være på 100 medlemmer, hverken mere eller mindre. Ethvert medlem er pligtig til at modtage valg til bestyrelsen for 2 år.

Ved dødsfald opkræves 2 kr. pr medlem som udbetales til de efterladte. Ved sygdom som medfører lægebehandling og uarbejdsdygtighed i 8 på hinanden følgende uger, opkræves ligeledes 2 kr. pr. medlem, som udbetales til den syge. Efter modtaget sygehjælp skal der hengå 12 måneder før vedkommende igen kan få sygehjælp. Der optages ikke medlemmer over 50 år eller som lider af uhelbredelig sygdom. I 1930 vedtager bestyrelsen at afholde andespil 8. november med efterfølgende dans på Blommenslyst Kro, og det ser ud til, det har været en næsten årlig tilbagevendende begivenhed.

Bestyrelsesmedlemmerne havde hvert sit distrikt og stod for opkrævning af bidrag. Faktisk er den meget udførlig førte protokol i sig selv et stykke lokalhistorie. Her kan man følge de skiftende bestyrelser, til- og afgang af medlemmer pga. dødsfald og hvem der har modtaget sygehjælp.

I 1941 er et medlem slettet, da vedkommende er arresteret for sædelighedsforbrydelse og mordforsøg på en 13-årig pige.

På et bestyrelsesmøde den 30. september 1944 besluttede man at udsætte generalforsamlingen "på grund af de unormale forhold vi lever i for tiden".

Den 26. maj 1945 har bestyrelsen afslået en ansøgning om sygehjælp fra Martin Unnerup, som havde været interneret i Frøslevlejren fra 3. marts til 7. maj 1945 pga. kommunistisk virksomhed. Afslaget begrundes med, at der ikke forelå lægeerklæring om uarbejdsdygtighed i 8 på hinanden følgende uger og "at han før den tid passede sin bedrift til dels, i det mindste malkede han sine to køer". Martin Unnerup boede Ejlstrupvej 140 og fraflyttede sognet i 1946.

(I årsskrift for 2021 er der en beretning om sønnen Oluf Unnerup, som blev taget af Gestapo og sendt til KZ Sachsenhausen)

I et andet tilfælde afslog bestyrelsen en ansøgning om sygehjælp for 8 ugers sygdom pga. kravebensbrud, "det syntes usandsynlig lang tid for sådan et tilfælde, og betragtes som alderssvækkelse, så der ligeledes ikke kunne være tale om tabt arbejdsfortjeneste"

I 1955 forhøjes bidraget til sygehjælp til 3 kr. pr medlem og i 1961 ændres vedtægterne, så der kan optages ubegrænset antal medlemmer. Ved generalforsamlingen den 17. december 1973 vedtages et forslag om at nedlægge foreningen og udbetale kassebeholdningen til første dødsfald blandt medlemmerne. Foreningens sidste formand var Hans Christiansen, Vejrup.

Korup Kirkes kirkevæрге: Knud Kirketerp-Møller

Af Birthe Grøn og John Andersen

Kirkeværgen før og nu

Generelt ved man ikke ret meget om kirkeværgens funktion for de enkelte kirker før reformationen, dog kan man generelt sige, at kirkevæргеordningen så småt begyndte i 1100 tallet, men næppe er slået igennem i hele Danmark før omkring år 1300.

I senmiddelalderen var det meget almindeligt, at kirkeværgerne fik anbragt deres navne på de genstande, som de havde anskaffet til deres kirker. På det tidspunkt var ordningen veletableret, og det var tydeligt, at værgerne kunne råde over store beløb før anskaffelsen.

Efter reformationen var det sådan, at midlerne til kirkernes vedligeholdelse måtte indkasseres og forvaltes af to betroede mænd fra sognet, nemlig kirkeværgerne. Undertiden var præsten kirkevæрге og undertiden en lokal herremand eller et par bønder, men værgerne blev altid hentet fra rimeligt velbeslåede folk, for ellers turde sognets beboere vel ikke betro dem tilsynet med sognets midler. Detaljerede forskrifter for kirkeværgens funktioner og opgaver findes i øvrigt i danske lov af 1684.

Siden 1922 valgtes kirkeværgen af menighedsrådet for valgperioden blandt eller udenfor rådets medlemmer.

Hvert menighedsråd fastsætter retningslinjer i form af vedtægter efter de retningslinjer der er vedtaget i menighedsrådsloven. Og i de vedtægter står der, at kirkeværgen skal føre tilsyn med kirkegården, det betyder, at kirkeværgen skal påse at kirken og kirkegården med tilhørende bygninger og inventar holdes i tilbørlig stand, såvel angår vedligeholdelse og rengøring, samt at menighedsrådets beslutninger

herom føres ud i livet. I øvrigt foregår kirkeværgens arbejde i tæt samarbejde med kirkegårdsudvalget og naturligvis også menighedsrådet. For Korup kirkes vedkommende er der som ved andre kirker udformet en vedtægt for kirkeværgen, og det er den vedtægt som beskriver mere konkret, hvad der er kirkeværgens opgaver ved Korup kirke.

Knud kom til Fyn fra Jylland og er nu i Korup.

Knud Kirketerp-Møller er kendt i Korup som kirkevæрге i menighedsrådet – dvs. at foretage det daglige tilsyn med kirken og kirkegården samt de tilhørende bygninger inde og ude samt inventar og tilbehør.

Knuds historie i korte træk - er født i 1943 på "Birkemosegaard", Spentrup Sogn, Nørhald Herred, Randers Amt og bosiddende der i sine første leveår. Forældrene købte gård i 1946 på Fyn og Knud havde sin skolegang i Fåborg og Brobyværk. Knud var soldat fra 1962 til 1964. I 1964 var Knud på landbrugsskole.

Knud var så heldig at træffe Lene også i 1964 og de er stadig sammen. Knud var også i Holland for at lære om landbrugsdrift. Hjemme er bedst,

Kirkevæрге ved Korup Kirke,
Knud Kirketerp-Møller

så i 1966 havde Knud så meget i sit "tornyster", at han kunne blive gårdbestyrer hjemme i Hårby.

Den 12/1 1968 stod brylluppet. Lene og Knud købte nu gården af moderen, som var blevet enke nogle år før. De følgende år blev Lene og Knud forældre til 4 piger. Knud fik også interesse for lokalpolitik og sad i sognerådet i 12 år fra 1986 til 1998, meget af tiden som formand for teknisk udvalg.

Lene måtte også i mange år ud og arbejde. Hun blev børnehaveklasseleder i Jordløse og besad denne stilling på skolen til den lukkede i 2004, og hun kunne herefter gå på efterløn, hvilket Knud gjorde samtidigt. Lene og Knud havde mange overvejelser frem og tilbage, før de besluttede sig for at sælge gården. Ved et "åbent hus arrangement" her i Korup, fandt de et dejligt hus, og de flyttede den 1/10 2006 efter salget af gården.

Knud gik ikke længe som hjemmegående pensionist.

Kristian Vedel, de frivilliges mand, manglede folk til menighedsrådet i Korup. Kristian var den eneste tilbage af det gamle råd, og blev der ikke valgt flere ind, skulle Korup under Paarup menighedsråd, og det var jo ikke særligt lokalt. Kristian fik fat i Bjarne Pedersen og Knud Kirketerp-Møller og disse gode kræfter lovede, at gå med i menighedsrådet sammen med andre der kom til, og sognet kunne nu forsætte med sin "selvstændighed" efter valget i 2007, og det var Knud godt tilfreds med.

Knud startede i menighedsrådet i januar 2008 og kom i "arbejdstøjet" som menigt medlem. I arbejdstøjet er Knud stadig efter 16 år. Som Knud siger "vilje til at ville" for et bevidst meningsfuldt fritidsarbejde.

Knud ville i gang!

Efter valget for en ny 4 års periode i menighedsrådet fra 2012 til 2016 blev Knud, meget naturligt, valgt som kirkevæрге – et naturligt og fornuftigt valg, da Knud jo var klædt godt på, efter at have arbejdet mange år i kommunal

politik bl.a. i teknisk udvalg, og han havde mange ideer og mål for, hvordan det hele burde være fremover.

Arbejdet kalder!

Det nye menighedsråd spurgte sig selv om, hvad der burde ske de næste 4 år? Der var hurtigt enighed om, at i selve kirkerummet burde der ske noget, ligeledes på kirkegården, og også præsteboligen skulle der måske en renovering til, så Knud og hele menighedsrådet havde mange projekter at tage stilling til.

Kirkerummet!

Hvad skulle der så gøres? Skulle bænkerne males? Skulle der nye puder på bænkerne? Skulle der være varmere i kirken? Hvad skulle det koste og havde kirken penge nok?

Mange andre spørgsmål blev diskuteret. Menighedsrådet (MR) mente, at i løbet af et par år, ville der både være varme og være malet, hvor det var nødvendigt. MR tog ud for at se,

anlægsgartner Skov Larsen, og andre, har vi nu en flot kirkegård og øvrige arealer omkring kirke og sognegård.

Præsteboligen.

Ved den tidligere præsts fraflytning skulle der ske en renovering af præsteboligen, og det blev besluttet at rive den gamle ned op opføre en mindre og tidssvarende bolig for en kommende præst. Dette projekt levede dog kun få uger, hvor der nu i stedet blev tale om renovering af den eksisterende bolig, og den gamle gule stald skulle ligeledes bevares.

Hvor langt efter 10 år?

Kirkegården er på plads og det samme med præsteboligen, som præsten, Lene, har indtaget med sine to børn, fortæller Knud.

En frivillig!

Det har været en fornøjelse at få lov at skrive nogle ord om en frivillig pensionist, der flyttede til Korup, og som gør en forskel ved at udføre et stort og seriøst arbejde. Knud har, som medlem af menighedsrådet, lagt et utal af timer ved Korup kirke.

Tak for det, Knud!

hvordan andre kirker havde foretaget ændringer specielt vedr. varme, og hvordan gjorde man så i Korup og hvem kunne hjælpe?

Hvad kunne menighedsrådet tænke sig?

MR drøftede hvad der burde ske? Det var varmen som hurtigt blev det største spørgsmål. MR kontaktede Tegnestuen v. Gert Madsen og mange gode ideer var starten på en lang proces, der blev sat i gang, men "man kan bare ikke lige", da mange instanser skulle høres og være med på diverse ideer, som kirkeministeriet, nationalmuseet, stift, biskop, provst og de mange konsulenter og arkitekter med deres mange love og regler for kirkerummet.

Kirkegården.

Sideløbende med kirkerummet skulle der ses på kirkegården, som havde behov for "en fast hånd". Det var Knud som kirkevæрге, samt MR, der igennem snart mange års ihærdigt arbejde, også fandt økonomi til renoveringen, og med et solidt samarbejde med

Brandværn og civilt beredskab.

Af Elly Trøjgaard og Lisbeth Jørgensen.

Vi fandt et gammelt billede af et sprøjtehus, som engang havde stået i Ubberud, men som desværre nu ikke findes mere. Det lå tæt ved nuværende Ubberudgårdsvej 15.

Sprøjtehuset i Ubberud, nedrevet 1958

I Korup var der også et sprøjtehus, som lå på hjørnet, hvor Korupvej møder Sandvadgyden. Og i Ravnebjerg står deres lille gamle sprøjtehus faktisk stadig, ligesom enkelte sprøjtehus stadig står i flere landsbyer landet over.

Sprøjtehuset i Korup, nedrevet ca. 1971

Billederne har givet anledning til en lille undersøgelse af, hvad funktion de små sprøjtehus har haft.

Ildebrand har altid været en stor ulykke for dem, det gik ud over. I gammel tid, helt tilbage i 1700-tallet, var det meget fatalt, når der udbrød

brand, fordi husene var bygget af meget brandbart materiale og ofte dårligt vedligeholdt, og så havde man rigtig mange steder, både i byen og på landet, bygget meget tæt.

Før 1792 var brandbekæmpelsen på landet helt op til landsbyfællesskabet. Når "den røde hane galede" ringede man med kirkeklokken, byfogeden blæste i by-hornet. Så var det alle mand af huse med, hvad man havde af kar, tønder og beholdere, som kunne fyldes ved branddammen, gadekæret eller hvor der var vand, som kunne bruges ved brandslukningen.

Men det var selvfølgelig ikke altid effektivt. Hvis det f.eks. var sommer, var disse træbeholdere ofte udtørrede og dårlige til at holde vand, og kæret var måske helt eller delvist udtørret. Men ingen tvivl om, at alle har ydet det bedste, man kunne. Man var jo afhængig af fællesskabet.

I 1761 blev det statsligt lovbefalet, at alle ejendomme i købstæderne skulle brandforsikres. Men det var frivilligt for landejendomme, om de ville tilslutte sig.

Dog var det stadig en pligt for de store godser at holde brandsprøjte. F.eks. kan vi se i den gamle brandprotokol, at sprøjten fra Langesø blev brugt ved en brand på Trøstrup mark i 1850.

"Den røde hane galer" er et gammelt begreb som har bredt sig i folkemunde. Hanen er i kulturhistorien og i religionerne symbol på primært ild, sol og den nye dags komme. Den er den årvågne vægter, der galer, når der er fare på færde. I Vølvens spådom varsles Ragnarok af tre galende haner: asernes Gyldenkam, jætternes røde Fjalar og en "sodmørk" hane i Hel.

Efter udflytningen af nogle af gårdene fra landsbyerne i slutningen af 1700-tallet blev der mange steder længere mellem bygningerne og dermed mindre risiko for, at en brand kunne sprede sig.

I Ubberud har vi en brandvisitationsprotokol, som beskriver forskellige brandbegivenheder i Korup og Ubberud i perioden 1830 til 1869. F.eks. hos Niels Jørgensen, Nymarksted, Lille Ravnebjerggydehus, i Blommenslyst hos Rasmus Jensen, Lundsbjergsted på Trøstrup mark, et boelsted i Radby, hos skrædder Frederik Nielsen på Trøstrup mark, hos Jacob Hansen i Pederstrup og hos gjordemor madam Kunnerup på Ll. Ubberud mark. Det har ikke været muligt at få aktuelle adresser på alle disse steder.

Der er flere hjertesående beskrivelser af brandulykkerne med store økonomiske følger for ejeren, der ikke altid havde forsikret sin ejendom. Ved alle begivenheder var det politimesteren sammen med branddirektøren, der efter branden forsøgte at opklare årsagen og beordre brandvagt ved tomten indtil næste dag.

De enkelte beskrivelser fortæller både om brandulykkerne og omstændighederne og årsagerne, nogle gange lynnedslag, andre gange mere uforklarlige omstændigheder. Der er nævnt eksempler på uforsigtig omgang med lygter, tændte piber eller gløder ved ildstedet og skorstenen, også af og til dystre omstændig-

Gadekæret ved Ubberudgårdsvej ca. 1960

heder med mistanke om uvenskab og i et enkelt tilfælde beskyldninger om ulovligt brændevinsalg. Mange gange blev brandårsagen dog ikke endelig fastslået.

I 1861 blev det pålagt alle kommuner og sogne at tage sig af brandbekæmpelse. Kommunen og sognet skulle anskaffe brandsprøjte, som skulle placeres et centralt sted, ofte blev det i nærheden af gadekæret.

Kommunen/sognet skulle også sørge for branddamme. Vi har ikke fortegnelse over branddamme så langt tilbage, men i en brandvedtægt for Ubberud i 1962 er følgende nævnt: kæret hos gartner Klagenberg i Blommenslyst, kæret ved Ubberudgård, kæret ved Tanggården på Ejlstrupvej, stemmeværket Ryes Å ved Kalørgården, stemmeværk i Ryggesmose, dammen ved gårdejer Åge Ric. Kay Nørregård i Troelse, kæret i Nymark, kæret i Husmose, kæret ved Ll. Bisbjerg, kæret i Hesbjerg.

I forhold til Korup, kan vi ud fra det materiale, vi har, se, at området var opdelt i 2 brandkredse. Branddammene i kreds 1 var ved Thorvald Jensens gård Korupvej 21, brønd ved Sørenden, Stavids å og Ryds å. I kreds 2 var det Sværup Mølleå ved Sværupgård, mosen ved Ejvind Andersens gård i Trøstrup (nuværende Espe-stok 140), gartneriet ved Slukefter (vist nok nuværende Rugårdsvej 656).

De enkelte huse og gårde skulle selv i 1862 anskaffe brandstiger, brandhager, brandtov m.v.

Måske blev det ikke altid overholdt, vi kender jo f.eks. fra historierne om H. C. Andersen, at han altid rejste rundt med et brandtov for det tilfælde, at der skulle udbryde brand på hans opholdssted.

Det var så denne forpligtelse fra 1861, der fik kommunerne til rigtig mange steder i landet at bygge et

lille sprøjtehus, hvor brandsprøjten kunne opbevares. Det præcise årstal for byggeriet i Korup og Ubberud fremgår ikke af vores oplysninger, men de fleste sprøjtehus er bygget i perioden 1861 - 1900. I starten var det nogle primitive sprøjter, en tønne på hjul med en håndpumpe, trukket af mennesker, senere blev det hestetrukne brandsprøjter. I 1900-tallet kom der så motor på og forskellige andre forbedringer. På nettet kan man finde billeder af mange forskellige udgaver.

Alle gårde og huse skulle udpege en mand, som havde pligt til at møde, når der var brug for det. Sprøjtehusene kunne også opbevare andre ting for fællesskabet, f.eks. var det ikke alle gårde, der havde en kreaturvægt, så kunne man have en fælles vægt i sprøjtehuset. De enkelte sognekommuner havde ansvar for hvert år at afprøve, om tingene virkede. Det var den valgte oldermands opgave at sørge for, at det skete, og mange steder var det til stor morskab for store og små, når der blev foretaget sprøjteprøver.

Der kunne udvikle sig forskellige lokale traditioner med diverse underholdende indslag, f.eks. hvem der var den tungeste i byen, når man skulle op på kreaturvægten. Sprøjteprøven kunne også afsluttes på festlig vis med mad og drikke, nogen steder kaldet oldermandsgilde.

Adskillige sprøjtefabrikanter sendte reklamemateriale til kommunerne. Her et eksempel fra 1880'erne.

Kilde: Museum Odense

Brandøvelse i Ubberud i 1950'erne

Hvervet som oldermand gik på omgang, så vidt vi ved, blandt sognets gårdejere.

I samme periode opstod Falcks Redningskorps. Sofus Falck overværede branden på Christiansborg Slot i 1884, og så her hvor slemt det kunne gå, når branden brød løs. Han var derefter i USA, hvor han arbejdede ved siden af en redningsstation, og det var med til at give ham ideen til det, der senere blev til Falcks Redningskorps, som blev stiftet på årsdagen for branden på Christiansborg Slot 3. oktober 1906. Det var en privat organisation, som samarbejdede med det offentlige i mange år frem.

Der opstod også andre private lokale brandværn rundt omkring i landet, nok mest omkring de større byer. De indgik samarbejde med kommunerne, og rigtig mange steder er der stadig frivillige brandværn.

Det næste der skete rent lovgivningsmæssigt, så vidt vi har kunnet finde ud af, var, at Rigsdagen oprettede luftværnslovene i 1930-erne. Tiden efter første verdenskrig og med stigende uro i Europa gjorde, at man så øget behov for større beredskab over hele landet, der i kommunalt regi skulle skabe beskyttelse for befolkningen mod følgerne af krig. Luftværnet blev delt i undergrupperne: CB-Brand, CB-Sanitet, CB-Teknisk tjeneste og CB-Gastjeneste. Mandskabet var dels lokalt og i særlige tilfælde kunne forsvaret involveres.

Ubberud brandværn efter øvelse med Falck i 1960'erne. Nr. 2 fra venstre er gartner Knud Sørensen, Blommenslyst. Ubberud arkiv har navneliste på samtlige personer.

Efter 2.verdenskrig blev disse tjenester omlagt til civilforsvaret, CF. Det skete med en lov vedtaget 1.april 1949 og samtidig oprettedes Civilforsvarsstyrelsen. Det blev nogle meget detaljeret beskrevne opgaver til kommunerne, hvor meget - eller alt - tog udgangspunkt i den kolde krig og atomfaren.

Civilforsvarsforbundet havde i november 1952 afholdt 3 dages kursus på Odense Slot for sogneværnsledere i Odense. Programpunkterne var kemisk bakteriologisk og radiologisk krigsførelse, angrebs- og forsvarsmidler, sogneværnets opgaver og organisation, brandslukning, evakuerings- og socialtjeneste, redningstjeneste, melde og afspærringstjeneste. Fra Ubberud deltog gårdejer Tage Kristiansen,

Tanggård og gårdejer Albert Andersen, Ejlstrup. Fra Korup deltog proprietær H.S.N. Heie, Søbakkegård og gårdejer Bent Wedel Jensen, Trøstrup. Efterfølgende fik alle bevis som hjælpepestationsledere.

Man må sige det var alvorlige emner at pålægge menige beboere fra kommunen. Men det blev endnu mere specialiseret. I løbet af 1960-erne blev der udarbejdet meget

detaljerede lister over hele hjælpe-tjenesten i Korup-Ubberud.

Kommuneleder var sognerådsformand Bent Vedel Jensen, Trøstrup, 1. stedfortræder kommunekasserer Mads Jensen, Vejrup og 2. stedfortræder brandinspektør gartner Knud Sørensen, Blommenslyst. Hjælpestationernes ledere var fra Ubberud gårdejer Tage Kristiansen, Tanggård og gårdejer Niels Nielsen, Gundersø som stedfortræder.

I Korup var pastor Anders Melgård Kjær leder og gårdejer Anders Laurits Poulsen, Trøstrup var stedfortræder. Karl Frederiksen, Elmevej 1 var brandinspektør, skolen skulle være hjælpestation og i alt 16 navngivne personer fordelt i sognet var udpeget som hjælpepersonale.

I Spedsbjerg var gårdejer Alfred Skovsby, Teglgården i Gundersø leder og stedfortræder var lærer Ruth Øhlenschläger, Spedsbjerg Skole. Derudover var alle tænkelige opgaver i en krigs- eller nødsituation beskrevet med ansvarshavende personer udpeget.

I Ubberud skulle skolen være kommandostation, oplysningskontor og førstehjælpsstation. Skolen skulle også være modtagelsesstation og huse ordens- og afspærringstjeneste, ligesom den også skulle være børnestation.

Ubberud forsamlingshus skulle varetage forplejningstjeneste. Brand- og redningstjeneste skulle være på Ubberudgård og endelig skulle vognholdeplads være på Havrehedskolen (det er nu nok en skrivefejl, fordi et andet sted står der Hovhaveskoven, og det passer bedre lokalt).

På alle områder var der udpeget navngivne personer som ledere, stedfortrædere og medarbejdere. Der blev også udarbejdet indkvarteringslister for hele sognet, hvor hver enkelt husstand blev oplyst med, hvor mange personer, man kunne tage imod i kortere- og længere tid. De lister, Ubberud arkiv er i besiddelse af, dækker Ubberud, Vejrup, Ejlstrup, Højbjerg, Højmarken, Stegsted, Blommenslyst, Hovhaven, Ll. Ubberud, Ravnebjerggyde. Arkivet i Korup har desværre ikke tilsvarende materiale, men planlægningen har uden tvivl været tilsvarende detaljeret. Listerne er ikke præcist dateret, men ud fra adresserne kan vi se, at de er fra tiden efter 1967.

I forhold til brandbekæmpelse var det lige så udførligt beskrevet, lige fra brandfoged, assistent og hjælpere samt håndkraftsprøjternes placering i Blommenslyst, Vejrup, Ubberud, Ejlstrup, Højbjerggård, Ll. Bisbjerg, Spedsbjerg og Gundersø. Der blev afholdt øvelser i samarbejde med Falck, og der blev ført håndskrevet rapport af brandinspektør K E Sørensen over samtlige brandalarmer indtil januar 1967, så vidt vores materiale viser.

Behovene ændrer sig over tid, og især efter murens fald i 1989. Organisationen var efterhånden for tung. Man foretog fra centralt hold en gennemgribende ændring, hvor man sammenlagde civilforsvaret med statens brandinspektion. Ændringen gjaldt fra 1.januar 1993 og fik navnet Beredskabsstyrelsen, som stadig fungerer.

Kort fortalt er beredskabsstyrelsen organiseret i 6 geografiske centre, Nordjylland, Midtjylland, Syddjylland, Bornholm, Hovedstaden og Sjælland. Der er både ansatte og frivillige, og de varetager alle opgaver i forhold til brand, redningstjeneste og miljøindsatser. Allersenet har alle beredskabsfolk været på hårdt arbejde i forbindelse med stormfloden i oktober 2023 og igen her ved snestormen i starten af 2024.

De gamle billede af sprøjtehuset i Ubberud og Korup har ført os vidt omkring, men det har været interessant at kunne afdække en tidsmæssig linje fra sprøjtehusets funktion til det beredskab, vi kender i vores tid.

Kilder: forskellige opslag på nettet
Materiale fra Ubberud arkiv:
A42: Brandprotokol 1948 - 65
A274: Brandvisitationsprotokol 1830 - 1869
A302: Civilforsvarsforbundet 1.april 1949 - 1954
A477: Civilforsvaret Ubberud 1963
Materiale fra Korup arkiv

Brandøvelse i Ubberud i 1960'erne

Fra husmandssted til tæt lav bebyggelse.

Peter og Martin ARNELY Jørgensen, Ejlstrupvej.

Af Harry Nielsen, Ubberud Lokalkrav.

Historien om Peter og Martin starter et helt andet sted, nemlig i Vigerslev 1893, hvor Ungkarl Hans Jørgensen fra 1865 og Anne Kristine Laurine Rasmussen fra 1859, datter af husmand Peter Rasmussen og Hustru Martine Madsen, bliver viet i Verninge Kirke og derefter flytter til Vigerslev.

Første søn Peder August Oluf bliver født 16. juni 1896, anden søn Peder Rasmus kommer 16. nov. 1900 og Martin bliver født 8. aug. 1903. Af folketællingen i 1916 kan man se, at familien nu er flyttet til matr. 22c, Arnely, Ejlstrup, et husmandssted opført på en udstykning fra Kalørgården omkring 1915-16. Familien tæller: Husfader, Husmand og landbruger Hans Jørgensen, Husmor Ane Kristine Laurine Rasmussen, børnene Peder August Oluf, Peder Rasmus, Martin og enke Martine Madsen.

Ved næste folketælling er Peder August ikke nævnt, - ej heller mormor Martine, men plejebarn Augusta Victoria Jørgensen er kommet til, født 1. juli 1917 i Vigerslev Sogn. Moderen er 18-årige ugifte Anne Petrine Rasmussen og

Ejendommen "Arnely" matr. 22c, senere Ejlstrup vej 231, som sønnen Peder Rasmus Jørgensen overtog fra forældrene omkring 1935. Foto 1957

Ejlstrupvej 229, hvor mekaniker Martin Jørgensen og senere sønnen Ronald boede. Bemærk stakladen til venstre, som blev revet ned omkring 1970 til fordel for en vendeplads til bybussen. Foto 1952.

udlagt barnefader er murersvend Peder August Oluf Jørgensen, Lillemarkshus, Ejlstrup. Han er ved dåben i 1931 soldat i København.

1940 tællingen viser, at forældrene Hans og Ane Kristine flyttede over i det nye hus, Ejlstrupvej 229. Martin giftede sig med Nanna Otilie Pedersen fra Kragelund, født 28. okt. 1911. De blev viet i Ubberud Kirke den 25. oktober 1941 og boede på 1. sal. Ane Kristine Laurine Jørgensen døde 14. marts 1945. Martin og Nanna fik

børnene Ronald Hans Peter født 21. februar 1948 og senere kom Kathe til.

På et tidspunkt giftede Peder Rasmus sig med Kristine og de overtog ejendommen, formentlig midt i 30'erne. Som nævnt er forældrene flyttet over til sønnen Martin, og nu er der plads til at få børn i Arnely: Annelise Katrine i 1930, Vika Marie Katrine i 1934, Karen Hansine i 1938, og sidst Inga Marie i 1939.

Ronald Jørgensens bolig og værksted ca. 2010

Peder Rasmus omlagde noget af sin jord til gartneri, hvilket gjorde, at han fik gravet en større brønd og nu kunne vande sine afgrøder. I 1938 brændte laden, hvor datteren Karen lå og sov i sin barnevogn. Hun blev reddet, og laden blev genopført året efter. I perioden 1973-76 brugte genboen Ketty og Leif Hansen laden som kunsthandel. inden ejendommen blev revet ned i 1982.

I 2021 blev der bygget et moderne dobbelthus på den tidligere vende- og containerplads.

Omkring slutningen af 50'erne udstykkede Peder til byggegrundene på Hasselvej og Æblevænget. Samtidig fik 3 af døtrene en byggegrund hver med forsyning af vand fra gartneribrønden. Hasselvej hed i øvrigt Lindevej indtil 1970.

Vita Marie byggede hus sammen med sin mand på Ejlstruvej 243, Inga Marie nr. 237, og sidst Karen på Æblevænget 2. I 1983 bygges 2x2 tvillingehuse på noget af grunden ved Æblevænget.

Martin havde på et tidspunkt mekanikerværksted i Blommenslyst, men byggede nyt værksted ved siden af huset på Ejlstrupvej 229. Han brugte samtidig stakladen på nr. 231 til lagerplads, hvor bybusselskabet senere lavede vendeplads i slut 70'erne. Senere blev busruten omlagt til at køre til Ubberud, og pladsen brugt til genbrugscontainere.

Ronald døde i 2021. Huset blev opkøbt, og der er i 2023 bygget nyt rækkehus med 4 lejligheder på grunden.

Erindringer fra Vejrup –

Villy Christiansen fortæller.

Af Henning Jespersen

Ubberud Lokalarkiv har været på besøg i Vejrup for at høre lidt om stedets historie, og Villy Christiansen er nok den, der ved og husker mest, for han har boet her i 85 år.

Villy fortæller:

Jeg er født i 1938 og opvokset på Vejruplundvej 25, en lille 4-længet ejendom, den gang med 12 tdr. land, 5-6 køer, en griseso og et par heste. Mine forældre, Valborg og Hans Christiansen, overtog gården i 1944 efter min farfar. Vi var 4 søskende, Elise, mig selv, Lillian og Benny.

Vejruplundvej 25 i 1950'erne.

Min far var en rigtig husmand. Ud over almindelige landbrugsafgrøder blev jorden dyrket med rosenkål og gulerødder, hvor jeg kravlede rundt og lugede ukrudt mellem rækkerne. Mellem jul og nytår sad vi bag køerne og pillede rosenkål, som blev solgt på Gasa. Før jeg kunne bruge et hakkejern, blev roerne sat i blokke, som Elise og mig kravlede rundt og tyndede ud, så de stod en og en.

I 5-6 og år lige efter krigen dyrkede vi tobak. Når det blev høstet, blev bladene plukket og skulle ligge med bagsiden mod hinanden. Når det kom hjem, blev der sat 5-10 blade på en lang nål, trukket en snor igennem, og bladene hængt til tørre mellem spærene på loftet. Nålen har jeg endnu. Bladene blev fordelt, så de ikke rørte hinanden under tørringen, det var vigtigt. Derefter blev de pakket og kørt med hest og vogn til en virksomhed ved Jarlsbergtunnelen.

Her blev de sorteret og kvaliteten kontrolleret med en flamme. De måtte ikke brænde, kun gløde, så havde de den rette fugtighed.

Da vi efter krigen hverken kunne få viskestykker eller duge, begyndte vi at dyrke hør. Vi havde 2 skæpper land, høsten blev leveret til fabrikken i Tommerup, og vi fik duge, lagner, dynebetræk og viskestykker som betaling.

Birgit og jeg blev gift i 1963. Det hus, vi bor i her på Vejrupvej 15, byggede vi i 1962 på en del af den jord, der hørte til gården.

Vi fik kun lov til at bygge, fordi kloakken kunne tilsluttes det nye kloaknet i forbindelse med udstykningen af Vejruphave omkring 1960.

Sammen har vi datteren Maja, som nu er 5. generation på Vejruplundvej 25. Hun og hendes mand, Michael, har i de senere år gennemført en omfattende restaurering af gården, som er bevaret i sin oprindelige stil, men numed nyt bindingsværk.

Lidt om gårdens historie.

Min oldefar var med i krigen 1864, som han overlevede, men døde tidligt,

Sønnen (altså min farfar) var kun 16 år, og han drev gården videre sammen med sin mor (min oldemor). Min farfar Søren blev senere gift med

Villy og Birgit foran huset på Vejrupvej 15.

Kroggården, Vejruplundvej 33, nedrevet ca. 1960.

min farmor Anna, som stammede fra Kerteminde egnen. Han byggede ny kostald i 1914 – døde i 1943. Min far overtog gården i 1944 og havde den, indtil han døde i 1993.

Gården er opført i 1777 og ombygget 2019. Gården har været i slægtens eje siden 1867

Ejere:

1867 Hans Christiansen

1896 Ane Margrethe Christiansen, uskiftet bo.

1896 Søren Christiansen

1944 Hans Vesterskov Christiansen

1994 Niels Villy Christiansen

2007 Maja Vesterskov Holding og Michael Rejnhold Holding

Vejruphave.

Det var helt vildt, hvad der var af biler, da de åbnede de første 2 prøvehuse, som sagt omkring 1960. Der holdt biler overalt, helt hen ad Middelfartvej. Det var konsortiet I/S Vejruphave, der havde planlagt et den gang utraditionelt byggeri med fladt tag, ingen hække mellem

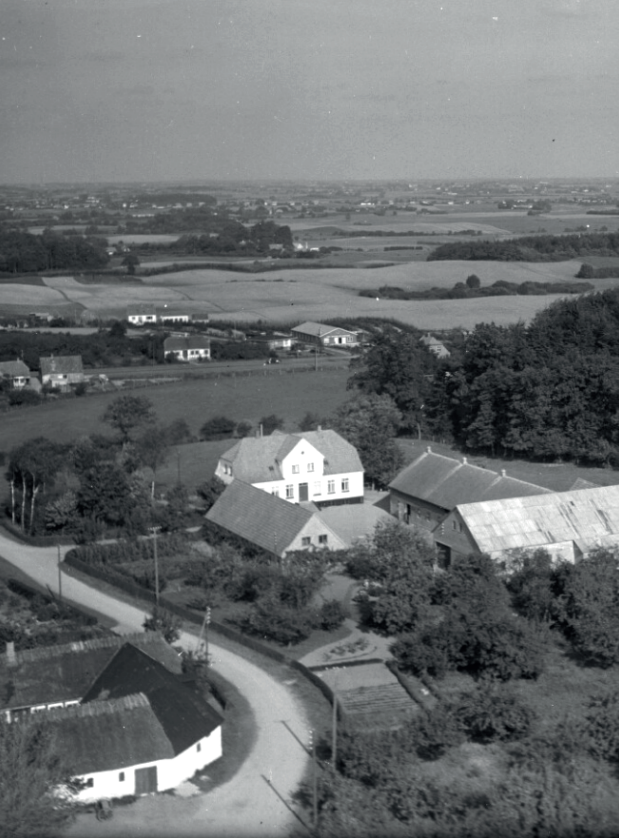
skel og flere andre klausuler på grundene. Konsortiet købte Kroggården, som blev brækket ned, og Vejruphave er stort set bygget på Kroggårdens jord.

Kroggården.

Det er godt nok før min tid, siger Villy, men før Middelfartvej blev bygget, var Vejrup nærmest et trafikknudepunkt, for her lå Kroggården, hvor de rejsende kunne slukke tørst og sult, få opstaldet deres heste og få en overnatning. Den gang gik landevejen mellem Odense og Strib gennem Vejrup, forbi Peder Olsens gård og videre over til Ravnebjerggyden ved Kernehuset og til Bøgelund ved Middelfartvej.

I/S Vejruphave overtog også Niels Peters ejendom bag gadekæret for at få Højmarken ført igennem til Ved Lunden. Derfor blev jorden mageskiftet med golfgården, altså Carl Hansens gård samt Peter Olsens gård. Bag Højmarken lå 4 ha. som golfklubben ikke kunne bruge. Det købte jeg og tilplantede det med juletræer.

Niels Peters gård blev solgt videre til Jørgen Klitgaard, som restaurerede den fuldstændig med nyt stråtag. Restaureringen skulle fejres med ild i pejsen, som blev tændt med avisopapir, men gnisterne antændte stråtaget, og gården brændte omkring 1970.

Carl Hansens gård, som nu er klubhus for Blommenslyst Golfklub. Nederst til venstre ses slægtsgården, Vejruplundvej 25. Foto 1949

Barndommen.

Meget af tiden rendte jeg ude og hjalp min far og var med i stalden. Jeg cyklede tit rundt på den 3-hjulede bag ved køerne, men det blev stoppet af veterinærdyrlægen, kostalden var ikke legeplads, sagde han. Først da jeg begyndte i skolen, fik jeg legekammerater, Vagn og Keld fra Vejruplund og Peder Olsens søn, Holger. Ja, så var der jo også Kaj og Svend Åge nede fra gartneren Rasmus Nielsen og Lilly omme fra Sigfred Pedersen.

Vi spillede rundbold og Jeppe ude på vejen, stod på ski omme på bakken og løb på skøjter på gadekæret. Vi børn var som regel også med til pølsegilde i forældrenes omgangskreds, og der fik jeg også en ny ven i Karl Erik fra Henning Hansen på Fårebjergvej.

Når posten og mælkemanden var kommet forbi, kom der ikke flere den dag. Det var Carl Heide, der havde mælkeruten.

Som børn under krigen var vi vandt til luftalarm, så gemte vi os mellem hestekrybben og cementmuren bagved, når luftalarmen lød. Da de bombede Husmandsskolen, så jeg med egne øjne bombemaskinerne fløj så lavt, at de fløj under højspændingsledningerne herude og slog et sving over Stegsted. Onkel Kristian var ude at læsse roer, han spændte hestene fra og kom farende hjem, vi var godt klar over, der var fare på færre.

Da krigen var slut, og tyskerne marcherede hjemad, kom de rundt på gårdene for at købe mælk og æg. De kom også ind på Kroggården, hvor Henry boede sammen med sin mor, Caroline. Da de pegede på ham med maskinpistolen, bad han dem skrubbe af. De holdt rast i vejgrøften med benene ude på vejen, så Ella Eskemose ikke kunne komme forbi med sin cykel. Men så kom englænderne og ryddede op. Eskemose boede lidt længere hende af vejen i det gule stråttækte hus, men flyttede senere til Tornmarksvej i Lille Ubberud.

Da englænderne holdt rast ved Blommenslyst Kro, var vi oppe at se på. Min far købte 20 liter benzin af dem i bytte for min mors konfirmations ur, som ikke virkede. Så var der benzin til bilen, vores Chevrolet 1928, som var klodset op under krigen. Jeg har benzindunken endnu, siger Villy.

Skoletiden.

Vi gik til skolen i Ubberud hver anden dag. Om vinteren lå sneen tit så højt, at der skulle skovles i lag, dvs. der stod nogen højere og smed det videre. Hver ejendom skulle stille med mandskab, som blev tilsagt af snefogeden. Krogshøjgård var fritaget for mandskab, men skulle i stedet stille med heste, som trak træsneploven. Den var ikke særlig effektiv, men kunne godt rense op efter der var skovlet.

De første 3 år i forskolen gik jeg hos frk. Sørensen, derefter i den store skole hos lærer Skytte.

Frk. Sørensen kom cyklende fra Dalum, men var meget ofte syg. Så kom fru Skytte og læste en historie, og vi kunne gå hjem igen. I første klas-

Fodbold drenge 1952

Bagerst fra v. ?, Svend Aage Nielsen, Erik Poulsen, Mogens "Lasse" Nielsen, Ejvind Nielsen.

I midten: Arne Poulsen, Vagn Aage Feltheim, Holger Olsen.

Forrest: Karl Erik Hansen, Willy Christiansen og Kaj Andersen.

se fik vi hver en lille tavle og griffel, som vi skulle lære at skrive med. Jeg havde min fars tornyster af kalveskind med alle skriveredskaberne i, det har jeg faktisk endnu. Vi var også begyndt med gymnastik i forskolen, og ville gerne have en springgrav. Den måtte vi selv grave. Min far havde en lastbil, han kom med en klat grus, så kunne vi springe længdespring og højdespring, når vi satte et par kæppe op.

I den store skole gik vi 2 årgange i samme klasse, 3.a og 3.b, 4.a og 4.b. Der var morgensang, og vi havde salmevers for. Vi stod ved siden af pulten og sagde salmeverset. I forskolen var der dobbelt pult, i den store skole sad vi ved enkelt pult.

Nu var skriveredskaberne pen og blæk, blækhusene blev delt ud og sad i et hul i pulten. Der var to slags penne, elastikpen og kongepen. Elastikpennen var blødere og skrev tykkere, den måtte

vi ikke bruge for Skytte, vi skrev med kongepen. Fyldepen måtte heller ikke bruges, den fik man i konfirmationsgave. Fagene var dansk, regning, geografi, historie og religion. Det gamle testamente et år, det nye testamente næste år. Det kunne der godt være sparet på, for der var ikke tid til at lære sprog.

Konfirmation og ungdom.

Jeg er både døbt, konfirmeret og gift i Ubberud kirke. Konfirmationsforberedelse var hos pastor Reiss i den lille stue i forsamlingshuset. Til konfirmationsfesten blev huggehuset ryddet, og så var der fest for familie, naboer og venner med sange og dans til violinen, eller var det harmonikaen, det kan jeg faktisk ikke huske.

Der blev holdt mange fester i det huggehus. Til Elises konfirmation var der lergulv, men til min blev der i al hast støbt cementgulv lige oven på

leret. Undtagen over i hjørnet, der skulle være et hul så aljetønden kunne stå på højkant. Der kom vandglas i cementen så det størknede hurtigere, alligevel kunne vi godt se hvor der var danset.

I fritiden blev der spillet fodbold, jeg var da med, da sportspladsen blev indviet i 1952, siger Villy. Det var Lasse (Nielsen), der var træner, og vi cyklede rundt til kamp i bl.a. Tommerup og Sanderum.

Hvor vi trænede fodbold, husker jeg ikke, men der lå en håndboldbane på Ubberudgårdens jord, lige bag forskolen. Der blev der holdt håndboldstævner med bl.a. Pårup. Nogen af spidserne fra Ubberud den gang var målmand Svend 'Baskerville', Kaj 'Gartner', Svend 'Marius Larsen', Ove Rasmussen, Niels Jespersen og Hardy, Viggo gartners bror.

Efter konfirmationen stoppede fodbolden, der var ingen junior- eller ynglingehold på det tidspunkt, så det blev ikke til mere sport. Jeg var med til at spille dilettant i forsamlingshuset et par gange med Helmer Kløver som instruktør. Han stod også for skolekomedierne, og lærer Skytte havde gymnastikken. Vi mødte en time før skoletid for at lave gymnastik, og sluttede sæsonen med gymnastikopvisning og efterfølgende skolekomedie i forsamlingshuset.

Lærer Skytte arrangerede også cykelture for ungdommen, jeg har bl.a. været med på Samsø, hvor vi dengang kunne sejle fra Odense.

Og vi har cyklet til Spodsbjerg, videre rundt på Lolland/Falster og med færgen hjem over Storebælt.

Arbejdslivet.

Mit arbejdsliv startede ved Niels Peter Hansen på gården bag gadekæret. Han var blevet stangt ned af en kvie, så jeg skulle malke både morgen og aften, også lørdag/søndag. Lønnen var 2 kr. i timen. Køerne stod tøjret på marken og skulle flyttes en gang midt på dagen. Vi gik rundt langs hegnene og stak skarntyde med en dræns-spade, så de ikke kastede frø. Jorden rundt om elmastene blev gravet, så der kunne dyrkes helt ind til masten.

Da jeg var 18, kom jeg til Ravnebjerggården hos Oluf Knudsen. Den gang blev man ansat med kost og logi og en lille løn for et halvt år ad gangen. I roetiden hakkede vi roer på akkord, lige så længe vi kunne se og tjente en ekstra skilling, men så skulle der betales for kosten. Oluf kom fra militæret, han var løjtnant af reserven. Hans kone Ingrid var mest til sang og musik. I mine øjne var de bymennesker, og jeg fik næsten ikke noget at spise de første dage, for de spiste med kniv og gaffel. Men det fik jeg lært og var der et års tid, indtil jeg skulle ind til militæret.

Jeg var soldat i 18 måneder ved Jysk Trænregiment på Langelands Kaserne i Århus. Det meste af tiden som motorvognsfører. Her fik jeg stort kørekort, også til anhænger.

Efter soldatertiden blev jeg chauffør ved vognmand Kirkegaard. Vi kørte sækkekok ud for Gasværket, nogen steder bar vi det op på 3. sal, andre steder skulle det på en sliske til kælderen.

Vognmanden fik kørslen for Vedol, det var mig, der blev sendt derud. Efter et års tid skulle

Vedol selv have en tankbil, og jeg fik jobbet som chauffør. Vedol blev solgt til BP i 1970-71, og alle mand blev fyret med den besked, at nu var der mulighed for at starte for sig selv.

Så jeg startede for mig selv. Kl. 4 om morgenen, læssede olie i Fredericia og passede mine kunder. Samtidig havde jeg job ved en autoophugger, hvor jeg kom og gik, som jeg ville. Men så kom oliekrisen i 1972. Jeg var så tæt på at lukke, at jeg havde svensknøglen i lommen for at skrue pladerne af. Men da jeg fik regnet på, hvad det

kostede at have bilen stående, kom jeg frem til, der bare skulle køres et par hundrede liter olie ud, så var der overskud.

Heldigvis havde Birgit stadig sit arbejde ved Alfred Thomsens Tobaksforretning i Vestergade, det hjalp på økonomien. Da vi fik Maja i 1975, stoppede Birgit med at arbejde.

Men nu begyndte det også at gå rigtig stærkt. I starten købte jeg olie ved 4K i København, indtil Hydro kom til Danmark. De havde kontakt med forretningsforretningerne, så

jeg kørte også til Fyns Kornskunder i Odense og Nyborg. Jeg købte en Scania med 11.000 l. tank for 132.000 kr. Dem kørte sig ind på 3 måneder, men den holdt heller ikke stille, der blev kørt både nat og dag.

Jeg har kørt olie i 40 år og startet fra 0, vi er ikke kommet sovende til det slutter Villy, inden vi går en tur i laden.

Her er ting og sager fra en svunden tid opmagasineret, en charabanc, kanen og meget mere. Det er næsten et helt museum. Men der er også en forholdsvis ny traktor og redskaber, der bruges i de 4 ha. juletræer. Det er her Villy bruger en stor del af sin pensionisttid med pasning af træerne og nyplantning af lærk efterhånden som juletræerne sælges.

Det er også her vi slutter vores besøg med tak til Birgit og Villy for deres medvirken til denne artikel.

Ubberud Skole 300 år

Af *Ove Kühn*

I begyndelsen af 1700-tallet besluttede kong Frederik d. 4. at lade opføre skoler i alle sine 240 rytterdistrikter, således også i Ubberud. Bygning af så mange skoler tog naturligvis sin tid, men i løbet af årene 1721 -1726 blev de færdige. Nøjagtig hvilket år Ubberud Rytterskole blev bygget, vides ikke. 1724 er lige så godt et gæt som noget andet.

Rytterskolen i Ubberud 1724-1930

Rytterskolerne eller de kongelige skoler skulle næst efter kirken være det fineste hus i landsbyen, så de blev bygget af gode brændte teglsten og med skifertag, alle med samme indretning og små opbyggelige sentenser over dørene.

Ubberud skole 1930-1956. Foto 1949

Halvtredsindstyve Aar GUD har DU mig opholdt. At Sygdom Kriig og Pest mig intet ondt har voldet. Thi yder ieg min Tack, og breder ud DIT Navn. Og bygger Skoler op, de Fattige til Gavn. GUD lad i dette Værck DIN Naades Fylde kende! Lad denne min Fundatz

Over indgangsdøren lod kongen indmure en sandsten med inskription. Denne findes endnu på Ubberud Skole. Skolebygningen var af så god kvalitet, at den med få ændringer fungerede til 1930. Indvendig var den dog mere primitiv, borde og bænke var af brædder, fastgjort på pæle, nedrammet i gulvet.

Børnetallet var stort, og i 1841 byggede man en skole i Spedsbjerg. 1901 måtte man tilføje en forskole i Ubberud, og i 1930 måtte rytterskolen så vige pladsen for en moderne skolebygning, der dog stadig havde skolestue og bolig i samme bygning.

Efter 2. verdenskrig steg børnetallet yderligere, og i 1956 måtte man udvide skolen kraftigt. Der blev bygget 4 klasselokaler, gymnastiksal, skolekøkken og sløjdelokale. Samtidig gik man over til årgangsdelte klasser og hverdagsundervisning. Lærertallet blev fordoblet til 4, hvad der nødvendiggjorde bygning af en lærerbolig. Prisen for denne udvidelse var en halv million kroner.

Allerede i 1969 blev en ny udvidelse nødvendig. En ny fløj mod vest blev bygget med 6 klasselokaler, fysiklokale, bibliotek og læge-

værelse. I kælderens kom et sløjdelokale, formningslokale og et lokale til husflidsforeningen, samt et lille kontor til skoleinspektøren. Det er de lokaler, som for tiden er under forandring.

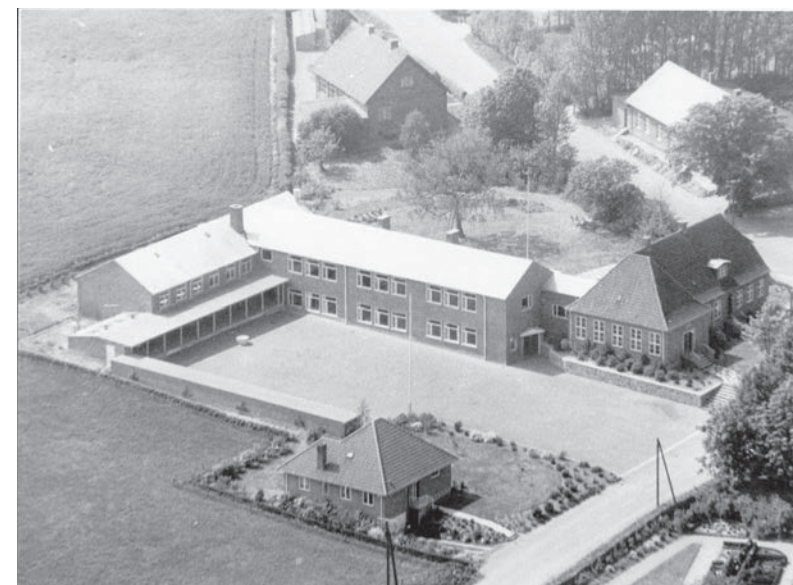
Denne udvidelse kostede ca. 6 mill. kr. Planen var, at den nye fløj skulle være første del af en række "kamme", som skulle gøre skolen stor nok til at rumme en overbygning. På grund af tidernes ugunst kom denne plan aldrig til udførelse. Skolen blev dog udvidet, selvom det skete ved indvendig ombygning. Lederboligen fra 1930 blev også inddraget til undervisning, ligesom Lærerboligen fra 1956 blev til lokaler for sundhedspersonale o.l. Den er nu nedrevet.

Allerede det følgende år måtte man opstille en pavillon til den nyoprettede børnehaveklasse. I 1981 tog man fat på den vestligste fløj, som kom til at rumme bibliotek, lærerværelse og 9 klasselokaler, samlet om et åbent areal med fri adgang til legeområdet. Idrætsundervisningen blev henlagt til Ubberudhallen, der kom til i 1985.

I 1996 opførte skolen for egne opsavede midler en biblioteksbygning. Indendørs er der over en del år sket forandringer, der bl.a. omfatter bedre forhold for handicappede elever og bedre indendørsklima.

Undervisningen

Rytterskolerne blev oprettet i pietismens tidsalder, så naturligvis spillede religionen en stor rolle i skolen. Børnene skulle lære gudsfrygt og troskab mod kongemagten. Derfor skulle dagen begynde og slutte med salmesang og bøn.

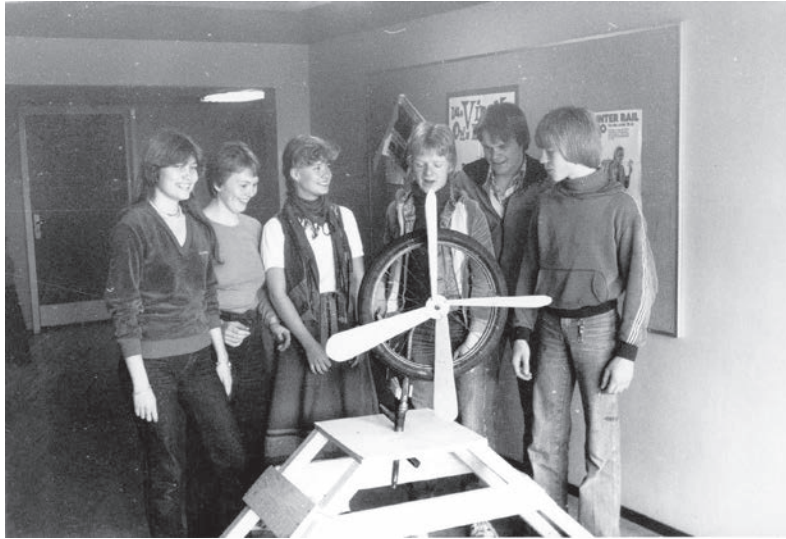
Ubberud skole 1958 med forskolen i baggrunden og den nye lærerbolig i forgrunden.

Børnene skulle lære Luthers katekismus og forklaringerne hertil udenad, og derfor var læsning nyttig. (Dette var også virkelighed i min skoletid i 1940-erne). Regning og skrivning skulle man ikke spille tid på. Forældrene kunne dog mod betaling få deres børn undervist i disse fag.

I 1814 kom der en ny skolelov, som bestemte, at børnene skulle dannes til "gode og retskafne Mennesker; i Overeenstemmelse med den evangelisk-christelige Lære; samt bibringe dem de Kundskaber og færdigheder, der ere dem nødvendige for at blive nyttige Borgere i staten."

Skoleudvidelse 1983, Første spadestik v/ rådmænd Søren Møller

Undervisning i vedvarende energi ca. 1980

I 60-erne blev antallet af dansktimer beskåret, og historie, geografi og naturhistorie blev slået sammen til orienteringsfag. Til gengæld fik skolen ansvar for elevernes orientering i en mængde mindre emner, som seksuallære, færdselslære m.m. I 1980-erne gennemførte en gruppe lærere ved skolen forsøgsundervisning, som fik indflydelse på den næste skolelov.

Fagene var religion, skrivning, regning og læsning, samt sang. I læsning skulle man bruge bøger, som kunne danne børnenes sindelag, give dem begreb om fædrelandets historie og geografi, tjene til udryddelse af fordomme og komme dem til nytte i deres senere håndtering.

Et punkt, der op gennem 1800-tallet blev lagt megen vægt på, var undervisningen i gymnastik. Til disse "Løbe- Spring- Klavre- og Militaire Øvelser" skulle der daglig anvendes en time, så hver elev hver dag fik en halv times legemsøvelser. Derfor skulle der ved hver skole anlægges en gymnastikplads. Uden for skoletiden havde drengene i sommerhalvåret 1 times gymnastik ugentlig, pigerne hele året 2 timers håndgerning ugentlig.

Helt op til 1956 mødte eleverne kun i skole hver anden dag. Allerede i begyndelsen af 50-erne havde sognets lærere indført hverdagsundervisning, men det måtte hurtigt opgives efter protester fra forældrene. Der var brug for børnene derhjemme.

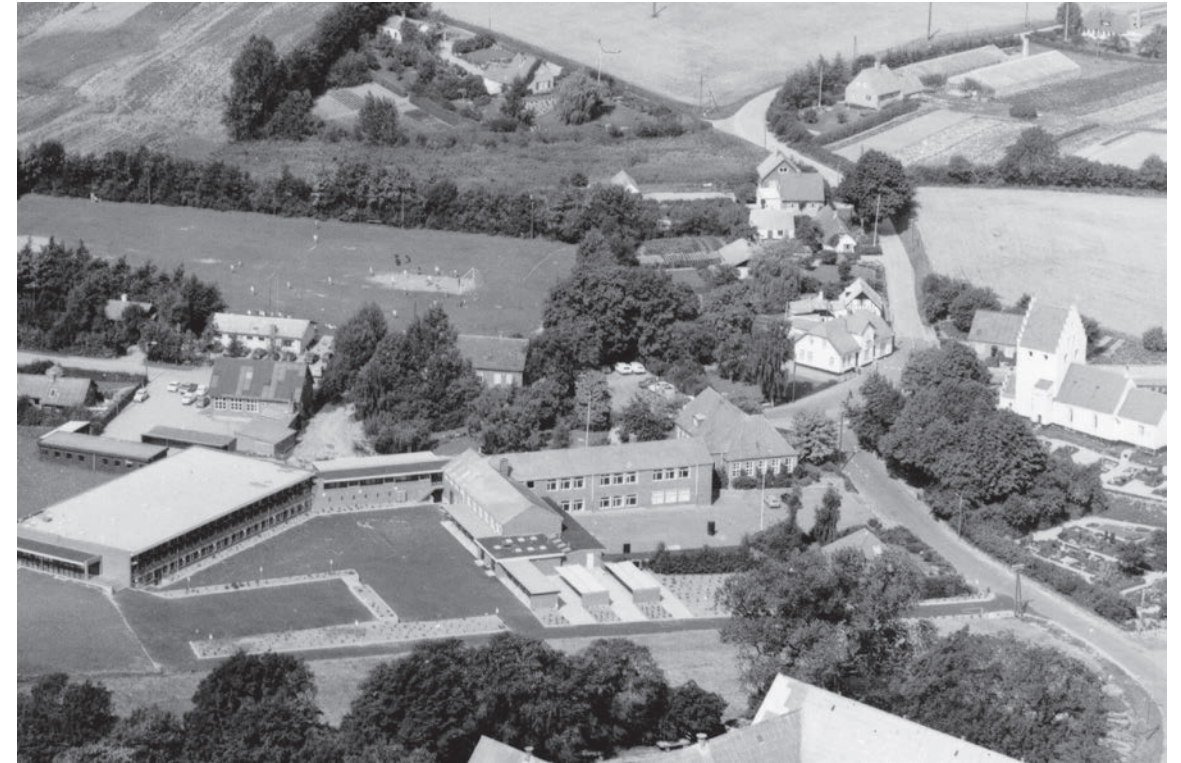
Med skoleudvidelsen i 1956 blev der altså mødepligt hver dag, men fagrækken var stort set uændret. Først med skoleloven af 1958 kom der nye fag til, fysik og engelsk kom på skemaet.

Børnene

I de første mange år var eleverne, hvad biskop Wormi en afhandling om "Skolerne paa Landet" kaldte "grove Bondebørn". Indtil ca. 1950 var det landbobørn, der prægede skolen, men omkring dette tidspunkt begyndte parcelhusbyggeriet, og efterhånden kom færre og færre børn fra landbohjem. Lige fra begyndelsen var der skolepligt. Børn mellem 5 og 8 år skulle hver dag møde i skolen – i 8 timer med et par timers pause midt på dagen. Dog fik forældrene lov at beholde børn over 8 år hjemme den halve dag, skiftevis formiddag og eftermiddag.

I 1814 kom en ny lov for folkeskolen. Den hævede den skolepligtige alder til 6 år og indførte

Undervisning i det nye skolekøkken 1956.

Ubberud skole 1979

undervisning hver anden dag, hvilket som nævnt fortsatte i Ubberud indtil 1956 Hvor stort elevtallet har været de første år, vides ikke, men i første halvdel af 1800-tallet synes det at have været ret højt. I første halvdel af 1900-tallet havde skolen ca. 100 elever, men tallet var stigende. Skolekommission og sogneråd forsøgte i nogen udstrækning at klare problemerne ved ændring af skoledistrikterne. I det lange løb var det dog utilstrækkeligt. 1956 var der 150 elever, i 1963 170, og ved 275-års jubilæet i 1996, da skolen var fuldt udbygget var elevtallet ca. 350. Her ved 300-års festlighederne er 290 elever.

Lærerne

I 1721 skrev biskop Worm en afhandling til kongen "Om Skolerne på landet". Heri giver han udtryk for sin mening om læreren og hans virke. Læreren skal være dygtig, være en god kristen, som kan sin katekismus, have tålmodighed og evne til at omgås børn og vant til at leve i fattigdom. Hvad undervisningen angår, skal han passe sit arbejde og holde skole for al ungdom i byen, selv tjenestefolks børn, uden

at skele til forældrenes stand eller velstand. Han skal flittigt lære dem Luthers katekismus med forklaringer, som de skal kunne læse op udenad, dog således at de også kan redegøre for meningen. Derfor skal han lære børnene at læse og, hvis forældrene ønsker det, tillige at skrive og regne.

Han skal ligeledes holde øje med børnenes opførsel. Ingen banden, utugtig snak, slagsmål eller anden ballade. Finder det sted, skal han straffe de skyldige med ord, ikke korporligt. Er nogle ikke flittige nok, må han lade dem blive længere i skolen, men tage hensyn til deres forskellige evner.

For nu at holde lærerne til ilden blev der på grundlag af Worms afhandling udarbejdet instrukser, naturligvis for læreren, men også for dem som skulle kontrollere ham, præsten, provsten, biskoppen og amtmanden. Nu var det ikke så let at finde kvalificerede lærere, for på den tid var der ingen læreruddannelse. De første seminarier kom først sent i århundredet og omkring århundredskiftet.

Så skoleholderne var ofte afdankede under-officerer eller mislykkede studenter. Det vides ikke med sikkerhed, om der har været holdt skole i Ubberud før 1721. I givet fald har det nok været munke fra St. Knuds Kloster, som lejlighedsvis er kommet forbi. Den første lærer, vi med sikkerhed kender, er Peder Syhr, som var i Ubberud 1726-28. Indtil 1780 var der yderligere 6 skoleholdere, som man stort set kun kender af navn.

Den første skoleholder, der vides lidt mere om, er Hans Jørgen Köhler, som drev skolen i næsten 20 år fra ca. 1780 til 1800, hvor han blev afskediget for drukkenskab og optøjer. Han døde i 1813 i Lille Ubberud.

Hans efterfølger blev Peder Nielsen fra Allesø. Han fungerede til 1829, de sidste år med sønnen Niels Nielsen som medhjælper. Niels Nielsen var uddannet fra Skaarup Seminarium og blev altså Ubberuds første uddannede lærer. De efterfølgende lærere var alle uddannede.

I 1901 blev forskolen bygget og blev lige til sidst i 1960'erne betjent af en række forskolelærere. Blandt en nyere tids lærere må nævnes Fritz Petersen, som var i embedet fra 1912 – 1942. Han var i 12 år sognerådsformand. I hans tid blev rytterskolen nedbrudt og erstattet af det, der nu er den ældste del af skolen.

Han blev i 1942 afløst af Anders Christian Skytte, som ligeledes var en aktiv deltager i sognets liv. Sognerådsmedlem, kommunekasserer

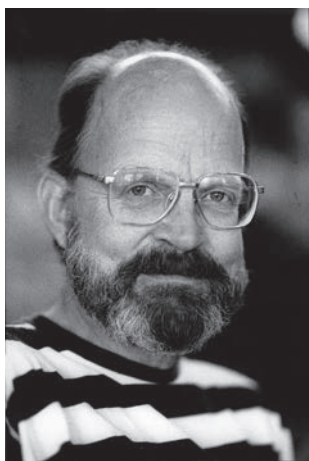

Anders Skytte,
Skoleinspektør
1942-1974

og aktiv i flere af de lokale foreninger, hvor især husfliden havde hans interesse. I mange år formand for Odense Herreds Lærerkreds, siden næstformand i Danmarks Lærerforening. Han blev pensioneret i 1974.

I 1976 kom Steen Christensen til, og i hans tid voksede skolen fra en 7-klasset skole med børnehaveklasse til en fuldt udbygget tosporet skole med skolefritidsordning og stadig med en bred kontakt til sognets øvrige liv. Han gik på pension i 2003.

Steen Christensen,
Skoleleder
1976-2003

Han blev efterfulgt af Jørgen Drost, som i 2018 blev afløst af Pernille Madsen.

Jørgen Drost,
Skoleleder
2003-2018

Pernille Madsen
Skoleleder
2018 -

2 børnehaveklasseleder, 10 pædagoger, foruden teknisk og administrativt personale.

I 1977 udnævntes Ove Kühn til viceskoleinspektør. Ved hans afgang i 1992 ændredes ledelsesstrukturen, så ledelsen bestod af skoleinspektør og 3 afdelingsledere.

Lærerløn

I Frederik den Fjerdes instruks for skole mestrene blev også deres aflønning fastsat. Den bestod af et pengebeløb og naturalier.

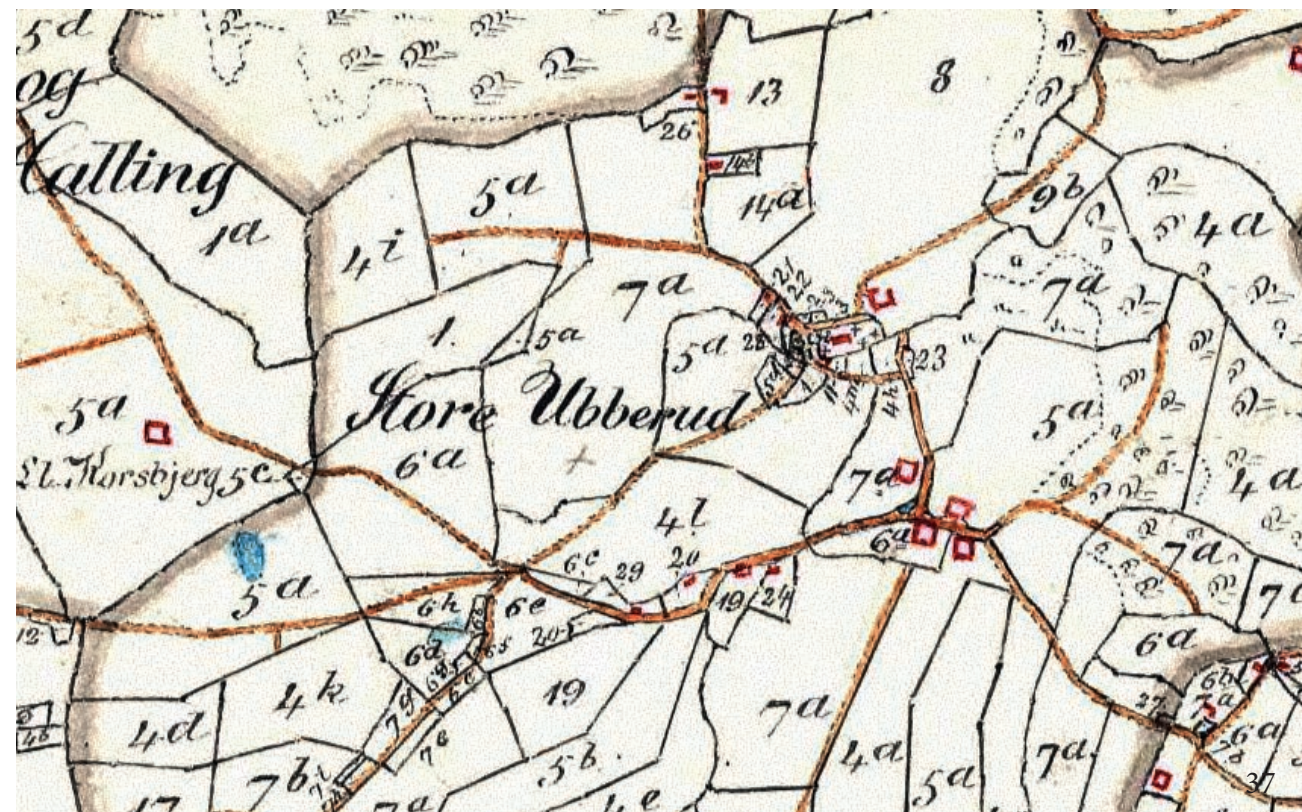
Beløbet var 24 Rigsdaler om året, udbetalt kvartalsvis. Desuden skulle han have 3 skovlæs brænde og for hver 20 tønder hartkorn et læs tørv. Han skulle have fri græsning til 2 køer og 6 får, samt til 1 lispund høg og 1 lispund halm for hver tønde hartkorn. Derudover skulle hver husmand, som havde børn i skolen yde 2 dages arbejde om året

I den næste skolelov 1814 holdt man delvis fast i naturalielønnen. Læreren fik 6 tønder land

Det var naturligvis ikke skolelederne alene, der holdt skolen i gang. Fra ansættelsen af 2 lærere og en faglærer i 1956 voksede antallet af ansatte støt.

I 1960 lærerparret Birthe og Preben Jönsson, 1966 Henning Muldager, 1968 Ulla og Gunnar Svarre. Derefter gik det stærkt, så personalet midt i 90'erne bestod af 27 lærere,

Skolejorden er matr. 1 (over S'et i Store Ubberud)
Matr. 4i er Kirkemarkshuset, Hovhavevej 26

åbning af legetårn 2023

”skolejord”, samt rug og byg leveret ”in natra”. Og fortsat brændsel til skolen og ham selv. Det foranledigede ministeriet til at udsende en tabel over de forskellige træsorters ”hedeevne”. Var læreren tillige kirkesanger, havde han også indtægt af ofringer ved forskellige kirkelige handlinger.

1. januar 1901 var Ubberud embedes indtægter

Begyndelsesløn	950 kr.
Lønningstillæg	700 kr.
Kirkebylærerhonorar	50 kr.
Kirkesangerhonorar	100 kr.
Bolig	180 kr.
Have	50 kr.
Brændsel	100 kr.

Herudover var skolens jordlod bortforpagtet for 200 kr. årlig.

Denne delvise naturaliebetaling ophørte først i 1960erne, da man afskaffede den delvis fribolig til lærerne.

Skoleledere ved Ubberud Skole

1912 - 1942	Fritz Petersen. Fra Odense Sem. Sognerådsformand i Ubberud 1917-1929. Pensioneret 1942.
1942 - 1974	Anders Christian Skytte. Fra Silkeborg Sem. Pensioneret 1974.
1974 - 1976	Ove Henning Kühn. Dim. Odense Sem 1953. Ansæt v. Ubberud Skole 1956. Konstitueret leder 1974-76. Fra 1977 viceskoleinspektør. Pensioneret 1992.
1976 - 2003	Steen Christensen. Dim. Haderslev Seminarium. Pensioneret 2003.
2003 - 2018	Jørgen Drost. Pensioneret 2018.
2018 -	Pernille Madsen

Forskolelærerinder ved Ubberud Skole

1949 - 1965	Ellen Hansen
1965 - 19??	Anne Marie Kjærsgaard, Ely Larsen Grethe Franken Videreuddannede sig til lærere Åse Baltersen

Børnehaveklasseledere

Ca. 1970	Ingelise Holmsted, Edith Jensen
----------	------------------------------------

På Ubberud Lokalkrav har vi en fuldstændig liste over skoleholdere og ledere fra 1726 til dato, samt forskolelærerinder fra 1901

Skolen i dag.

Om skolen i dag skriver skoleleder Pernille Madsen:

Ubberud Skole har i dag ca 290 elever fra 0. til 9. klasse. På alle årgange er der enten en eller to klasser. Derudover har vi Forårs-SFO hvert år fra d. 1. marts til sommerferien, hvor de børn, der skal i 0. klasse efter sommerferien, går som opstart på deres skoleliv. Skolen har to afdelinger; et børnemiljø for 0. til 5. årgang og et ungemiljø for 6. til 9. årgang.

Vi har 26 lærere, 8 pædagoger og 2 pædagogmedhjælpere. Man er tilknyttet en af skolens afdelinger, hvor man som udgangspunkt har alle sine lektioner. Der er enkelte lærere, der har undervisning i begge afdelinger.

På kontoret har vi Marianne, vores sekretær og så er vi tre ledere.

Hverdagen er en helt almindelig skolehverdag, med fag, frikvarterer og alt derimellem. Vi har normalt 3-4 emneuger om året hvor naturfag og motion, samt juleuge er faste traditioner.

Derudover har vi et antal dage, som også byder på gode traditioner. Det er fx fastelavn og elevrådsdagen. På elevrådsdagen har vi valg til elevrådet og laver forskellige aktiviteter sammen på hele skolen.

På skolen har vi venskabsklasser. Det betyder at en to årgange sættes sammen – en ældre og en yngre klasse – og så laver man forskellige aktiviteter sammen i løbet af skoleåret og på den måde danner venskaber med andre på skolen.

I øjeblikket er vi i gang med en større ombygning, hvor vi får renoveret en stor del af vores faglokaler. Vi glæder os meget til at det er færdigt – Og vi glæder os til at fejre skolens jubilæum den 15. juni 2024

åbning af legetårn 2023

**Gemmer der sig noget i
dine skuffer og skabe...**

Tænk på dit lokalarkiv.

Har du billeder, beretninger/historier, oplysninger, dokumenter eller lignende, som du mener kan være med til at udbygge arkivernes viden om lokalområdets udvikling gennem tiderne, så vil vi meget gerne høre fra dig.

Vi behøver ikke at beholde dit materiale, men vil gerne have lov til at tage en kopi heraf og dermed være med til at bevare det for eftertiden og for de mange, som søger oplysninger om deres aner.

Husk i den forbindelse på, at også 60'erne, 70'erne, 80'erne, 90'erne og 00'erne en dag bliver "historie" for vores efterkommere.